

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

1. JANUAR - 31. DECEMBAR 2017.

SARAJEVO, JANUAR 2018. god.

SADRŽAJ:

1. Kratak sažetak

2. Strateške izjave 2015-2025

3. Programi i aktivnosti

3.1. Osnaživanje revolucionarne generacije (strateški program)

3.1.1. Omladinska banka

3.1.2. Inkubator društvenog biznisa

3.2. PRO-Budućnost

4. Društvena poduzetništva Mozaika

4.1. EkoMozaik doo

4.2. Agencija MaŠta

5. Razvoj

5.1. M-fond-aktivnosti izgradnje zadužbenog fonda

5.2. Investicijski fond Impakt II Fondacije Mozaik

5.3. Istraživanje i razvoj

5.4. Marketinške aktivnosti

5.5. Mreže

1. KRATAK SAŽETAK

FONDACIJA MOZAIK je društveno poduzetništvo sa sjedištem u Bosni i Hercegovini sa misijom prepoznavanja, razvoja i podrške inovativnim društvenim poduzetnicima koji se vode pravim vrijednostima. Posvećeni smo postizanju našeg desetogodišnjeg impakta: Između 2016. i 2025. godine Fondacija Mozaik raditi će na usavršavanju revolucionarne generacije poduzetne i inovativne omladine - snage koja se vodi vrijednostima, stvara novu društvenu i ekonomsku vrijednost, razvija uspješne društvene biznise i služi kao uzor drugim mladima.

Impakt postizemo kroz dva međusobno povezana programa: **Program Omladinska banka**, gdje prepoznavamo i podržavamo mlade društvene inovatore i poduzetnike kroz stipendije zajednice. 2017. godine 5.609 mladih ljudi se prijavilo za podršku. Kroz program OB podržali smo 157 projekt zajednice, ukupne vrijednosti 336.479 EUR. 45% ovog iznosa prikupile su neformalne skupine, a dodatnih 32% Mozaik je prikupio od općina.

Naš drugi program, **Inkubator društvenog biznisa**, pruža besplatnu i kvalitetnu podršku mladim društvenim poduzetnicima, koje smo prepoznali kroz program OB ili koji su se nametnuli svojim idejama. 2017. godine inkubirali smo 58 ideja društvenih biznisa i uložili u razvoj prototipa 14 novih biznisa. Jedan je bio spreman za registraciju, a mi smo osigurali početno ulaganje.

Godišnji budžet Mozaika iznosio je 1.272.907 EUR, a pored strateških partnerstava sa 32 općine i privatnim fondacijama (Mott, Bosch, Porticus, Medicor, Zeit i UniCredit), dogovorili smo se o partnerstvu sa jednim pojedinačnim donatorom putem EVPA-e i jednim fondom - EFSE. U decembru smo potpisali ugovor sa Swiss Development Cooperation o šestomjesečnom predujmu za razvoj projekta za naredne četiri godine.

2017. godine osnovali smo **LONAC.pro**, on/offline zajednicu za poduzetništvo i aktivizam koja će okupiti 20.000 ljudi do aprila 2019. godine i pružiti besplatna, kvalitetna i cjelovita rješenja (end-to-end) za poduzetnike i aktivnosti u BiH i regiji. Očekujemo da će se kroz ovu zajednicu postići veliki kolektivni impakt.

LONAC.pro uvećava naša IT rješenja za upravljanje programima i aktivnostima. Osim toga, uspostavili smo poziciju direktora istraživanja i razvoja i pokrenuli Mozaikov Investicijski fond Impakt II, koji će nastojati prikupiti 25 M i osigurati ulaganja u 17 zemalja Centralne i Istočne Evrope.

Konačno, u partnerstvu sa PMI, organizovat ćemo korištenje prostorija LONAC Hub na Ekonomskom fakultetu u Sarajevu.

2. STRATEŠKE IZJAVE 2016-2025

2.1. VIZIJA

BiH - zemlja gdje je ekonomija dobra za svakoga!

2.2. IMPAKT

Između 2016 i 2025. godine Fondacija Mozaik radit će na usavršavanju revolucionarne generacije poduzetne i inovativne omladine - snage koja se vodi vrijednostima, stvara novu društvene i ekonomske vrijednosti, razvija uspješne društvene biznise i služi kao uzor drugim mladima.

2.3. MISIJA

Prepoznati, osnažiti i uložiti u inovativne društvene poduzetnike koji se vode vrijednostima - tvorce dobre ekonomije.

2.4. CILJEVI

2.4.1. PRIVUĆI I PREPOZNATI ODGOVORNE, MORALNE I SAMOUVJERENE MLADE LJUDE

Ključni pokazatelji performansi (KPI eng. Key Performance Indicator): Broj mladih koji imaju koristi od Mozaik online programa učenja i koji polažu testove online.

CILJ ZA NAREDNIH 10 GODINA: 50.000 mladih

2.4.2. MOBILIZIRATI I IZGRADITI LIDERE UNUTAR ZAJEDNICE

KPI: Broj projekata zajednice koji povećavaju svijest mladih i njihovu predanost društvenom impaktu, a kojima podršku pruža Mozaik.

CILJ ZA NAREDNIH 10 GODINA: 1.000 projekata koje vode mladi

2.4.3. PODRŠKA I ULAGANJE U IDEJE DRUŠTVENIH PODUZETNIKA KOJE OBEĆAVAJU

KPI: Broj društvenih poduzetnika koji pokreću društvene biznise kojima podršku pruža Mozaik.

CILJ ZA NAREDNIH 10 GODINA: 500 društvenih poduzetnika

2.4.4. POSTATI REGIONALNI ZLATNI STANDARD KADA JE U PITANJU ODRŽIVOST I DRUŠTVENI BIZNIS

KPI: % minimalnog održivog proračuna Mozaika koji dolazi iz zaduženog fonda i društvenih biznisa.

CILJ ZA NAREDNIH 10 GODINA: 100% minimalnog održivog proračuna

2.5. PROGRAMI

2.5.1. PROGRAM OMLADINSKE BANKE (eng. YOUTHBANK)

Mozaik provodi program Omladinske banke u BiH od 2008. godine, a sa partnerima u Srbiji (Fondacija Divac), Hrvatskoj (Europska zaklada za filantropiju i društveni razvoj) i Makedoniji (MladInfo) započeli smo regionalno širenje. Omladinska banka se sastoji od izgradnje kapaciteta, alata za procjenu, turnira u inovacijama i projekata društvenih inovacija pod vodstvom mladih koji mobiliziraju lokalne zajednice.

2.5.2. INKUBATOR DRUŠTVENOG BIZNISA

Inkubator društvenog biznisa pruža sigurno i poticajno okruženje najperspektivnijim mladima za dalje napredovanje kroz naš model kompetencija i kroz naš kurikulum. Djeluje u simbiozi sa Omladinskom bankom: najperspektivniji, inovativni društveni poduzetnici koji se vode vrijednostima, čije su kompetencije i vještine razvijene i dokazane kroz projekte zajednice koje vode mladi, bit će pozvani da se pridruže Inkubatoru.

2.5.3. M-SEED PROGRAM

Društveni poduzetnici koji uspostave svoj društveni biznis i koji su uspješni bit će pozvani da se pridruže M-klubu, alumni mreži Mozaikove strategije koja će imati snažan identitet. Ova grupa će biti značajno promovisana, kako bi doprijeli do što većeg broja mladih i potaknuli ih da čine dobro i postanu društveni inovatori i društveni poduzetnici.

3. PROGRAMI I AKTIVNOSTI

3.1. OSNAŽIVANJE REVOLUCIONARNE GENERACIJE (STRATEŠKI PROGRAM)

Projekt „Osnaživanje revolucionarne mlade generacije“ naš je strateški program koji vodi do našeg obećanog impakta. Nakon uspješnih pilot projekata 2015. i 2016. godine, 2017. godine smo imali skaliranje na nacionalnom nivou na fleksibilniji način odgovorili na potrebe naših korisnika. U konačnici, ponuđena je podrška u razvoju aktivizma ili društvenog poduzetništva za gotovo 6.000 ljudi.

Ponosni smo što su nekoliko privatnih fondacija i lokalne vlasti prepoznali potencijal ovog poduhvata i odlučili srednjoročno i dugoročno finansijski podržati Mozaik: **Mott Foundation** (250.000 USD), **Robert Bosch Stiftung** (450.000 EUR), **anonimni donator** (450.000 EUR), **Medicor Foundation** (300.000 EUR), **ZEIT Stiftung** (200.000 EUR) i 125.000 EUR od **bh. vlasti** (32 partnerske općine/opštine). Osim toga, **Austrian Development Agency** i **Light for the World**, naši dugogodišnji partneri, odlučili su nas podržati u potpunoj uključenosti naše strategije. Gradimo nova partnerstva s **EFSE** -om, **UniCredit Foundation** i privatnim investitorom iz SAD -a. Ponosni smo što sve više privatnih firmi prepoznaje naše napore ka kolektivnom impaktu. Nekoliko firmi nam se obratilo da uspostavimo saradnju u 2019. godini - **Telemach** je podržao projekte OB, a mi smo u završnoj fazi pregovora sa još tri međunarodne kompanije. Konačno, u decembru 2017. godine potpisali smo šestomjesečni predujam sa **Swiss Development Cooperation** kako bismo finalizirali razvoj strategije u naredne četiri godine. SDC će osigurati do 50% suosnivanja za naša nastojanja, a ovo će omogućiti Mozaiku da implementira planirano skaliranje.

Naš pristup sastoji se od dva međusobno povezana programa: **Omladinske banke**, gdje mladi uče kroz naš kurikulum (on-line obuke, edukacije uživo i učenje kroz društveno inovativne projekte). Mladići i djevojke sa najvećim potencijalom da postanu društveni poduzetnici pozvani su da uđu u drugu fazu- **Inkubatora društvenog biznisa**, online inkubator koji pruža potpunu prilagođenu podršku omladini, sa ciljem da se ubrza njihovo napredovanje i razvoj njihovih društvenih poslovnih ideja. U konačnici, oni koji će voditi uspješna društvena poduzeća bit će pozvani u **M-club**, alumni program koji promoviše snažan identitet, kako bi postali uzor ostalim mladima u zemlji. Tokom razvoja strateške orijentacije i provedbe pilot faze, Mozaik je imao veliku podršku **US Deloitte konsultanata** (pro-bono u vrijednosti od 3 miliona USD).

3.1.1. PROGRAM OMLADINSKE BANKE (eng. YOUTHBANK)

3.1.1.1. MOST IZMEĐU MOZAIKA I 32 OPĆINE/OPŠTINE

Kamen temeljac za uspješan razvoj OB je uspostavljanje uspješnog partnerstva sa općinama/opštinama u BiH. U novembru 2016. godine Mozaik je potpisao Sporazume o razumijevanju sa 32 općine koje su u svojim budžetima izdvojile 260.000 EUR za razvoj programa za mlade u periodu 2017/18.

25 opština su bili partneri iz prethodnih godina (Bosanska Krupa, Bosanski Petrovac, Bugojno, Cazin, Doboj Jug, Goražde, Gornji Vakuf-Uskoplje, Kladanj, Konjic, Kozarska Dubica, Lopare, Modriča, Mrkonjić Grad, Novi Grad, Novi Travnik, Odžak, Srbac, Šipovo, Tešanj, Usora, Vukosavlje, Zavidovići, Zvornik, Zepče i Živinice) a 7 općina su novi partneri (Doboj, Istočna Ilidža, Kostajnica, Kotor Varoš, Laktaši, Olovo i Ugljevik).

Osim finansijskog doprinosa programu OB, općine pružaju i pomoć u promovisanju programa OB, te logističku podršku za organizaciju turnira društvenih inovacija. One uključuju program OB kao značajan doprinos općinskim politikama za mlade.

3.1.1.2. IZGRADNJA KAPACITETA ZA ČLANOVE ODBORA OB

Početkom 2017. godine naše 32 OB imale su 200 članova odbora - 100 žena i 100 muškaraca (uključujući 125 novih članova odbora koji su izabrani putem javnog poziva u decembru 2016. god). U januaru 2017. godine organizovali smo četiri jednodnevna treninga za izgradnju regionalnih kapaciteta, za nove članove odbora OB. "Postojeći" članovi odbora OB imali su ključnu ulogu u ovim obukama među vršnjacima.

Intenzivna obuka za unapređenje odgovornosti 56 (30 žena i 25 muškaraca) članova odbora za aktivnu ulogu facilitatora (33), ocjenjivača (19) i informatičke podrške (4) na turnirima društvenih inovacija organizovana je od 21. do 23. aprila u Sarajevu.

Tokom turnira, treningom se kombinovao teoretski pristup, interaktivne radionice i igru kroz uloge, uz intenzivnu upotrebu IT tehnologije. Mladi facilitatori/ice, ocjenjivači/ce i osoblje Mozaika obučeni su za narednu fazu. Mozaik je pripremio priručnik za Turnir društvenih inovacija koji sadrži detaljno definisane procese i opisane individualne odgovornosti facilitatora/ica i ocjenjivača/ica.

3.1.1.3. TURNIRI DRUŠTVENIH INOVACIJA

Tokom marta 2017. godine, Mozaik je vodio kampanju pozivajući mlade ljude da se prijave za naše programe (za više detalja pogledajte dio Marketing). Nakon mjesec dana prijavilo se 5.609 mladih iz 121 općine/oštine, koji su dobili priliku proći dva online programa (Ja imam san i Društvene inovacije). Naša javna kampanja u BiH ispunila je naša očekivanja (molimo pogledajte <https://goo.gl/8c7yvF> <https://goo.gl/F4hEfo> <https://goo.gl/PwWQrL>)

Kao dio kampanje, 148 članova odbora organizovali su 144 prezentacije kojima je prisustvovalo 2.229 mladih ljudi iz malih zajednica. Osim toga, članovi odbora OB organizirali su prezentacije M-zone za 200 studenata na univerzitetima u Bihaću, Banja Luci, Sarajevu, Istočnom Sarajevu, Mostaru i Tuzli.

Mozaik je uložio dodatne napore kako bi sve na M-zoni bilo dostupno (naši promotivni spotovi uključuju tumačenje znakovnog jezika) a broj osoba s poteškoćama prijavljenih na program bio je 174. Također smo pokušali povećati broj žena koje se prijavljuju za M-zonu koristeći rodno osjetljiv jezik, promovišući ženske uzore i pažljivo osmišljene poruke. Na kraju, procenat žena koje su se prijavile na program bio je 45%.

Ukupno je 1.708 mladih ljudi prošlo dva online programa na temu društvene inovacije i osmišljavanju budućnosti. Također su prošli sve testove u vezi sa njihovim vrijednostima i kompetencijama, što ih je odvelo u narednu fazu.

Ovi mladi ljudi formirali su 375 timova do 30. aprila (neformalne grupe iz 58 općine/grada) kada su dobili poziv za turnire društvenih inovacija (takmičarski i saradnički proces za razvoj njihovih društvenih inovativnih ideja i njihovo predstavljanje pred mladim ocjenjivačima).

Osoblje Mozaika odredili su potencijalne lokacije turnira u općinama (škole, kulturni centri, sportska igrališta, općinski prostori) koji bi mogli primiti do 150 ljudi po događaju. Svih 11 turnira uspješno je provedeno od 6. do 29. maja 2017. god u Sarajevu, Bugojnu, Žepču, Doboju, Tešnju, Mrkonjić Gradu, Bosanskoj Krupi, Novom Gradu, Modriči, Kozarskoj Dubici i Loparama (dostupan je kratki video: <https://goo.gl/76dgQM>)

Fotografije sa turnira društvenih inovacija u Mrkonjić Gradu, Kozarskoj Dubici i Sarajevu

Ovi cjelodnevni događaji provedeni su uz podršku osoblja Mozaika (5), općina i predstavnika mladih iz odbora koji su imali uloge facilitatora (33), ocjenjivača (19) i informatičke podrške (4). Većina njih bila je angažovana na 4 i više turnira.

Tokom vrlo zahtjevnog procesa, mladi ljudi su koristili tehnologiju kako bi olakšali proces od razvoja ideje do njenog odabira.

Osoblje Mozaika vodili su cijeli proces u ulozi savjetodavaca na turniru. Obučeni facilitatori podržali su grupe mladih u izradi njihovih ideja, od problema do rješenja. Drugi dio treninga obuhvatio je učenje o tome na koji način se dobra ideja pretvara u priču, kao i predstavljanje pred ocjenjivačima. Treći dio turnira bio je u potpunosti posvećen predstavljanju ideja. Svaki tim je imao 5 minuta za izlaganje, a zatim 5 minuta za pitanja ocjenjivača.

Informatička podrška bila je ključna za ubrzanje procesa razvijanja ideja mladih, pripremu prezentacija, bodovanje i izradu izvještaja.

Na kraju svakog dana održan je sastanak na kojem smo se osvrnuli na prethodni dan, na kojem su učestvovali osoblje Mozaika, facilitatori, savjetodavci, ocjenjivači i IT podrška. Nakon što smo očistili mjesto na kojem se trening održao, spakovali smo sav materijal i otputovali u sljedeću općinu.

679 mladih ljudi (324 žene i 355 muškaraca) iz 42 općine širom BiH učestvovali su na turnirima - najmanje četiri člana iz svake od 152 neformalne grupe koje su prisustvovala turnirima. Nadali smo se većem broju učesnika na turnirima, međutim većina grupa nije mogla osigurati svih 5 ili 7 članova na turniru zbog ličnih ili poslovnih obaveza. Bili smo fleksibilni u određivanju datuma i/ili mjesta turnira i odredili smo ih prema njihovim zahtjevima - svaka grupa je mogla odlučiti želi li prisustvovati turniru na neki drugi datum ili u drugom gradu.

Turnir društvenih inovacija u brojkama

Datum	Grad/Općina	Broj timova	Broj članova tima			Timovi iz 45 grada/općine
			Ž	M	M+Ž	
06.05.	Sarajevo	19	37	20	57	Sarajevo (6), Mostar (1), Vogošća (1), Goražde (4), Olovo (1), Istočna Ilidža (1), Foča (1), Kladanj (4)
07.05.	Bugojno	22	30	36	66	Bugojno (3), Gornji Vakuf-Uskoplje (6), Konjic (4), Novi Travnik (6), Busovača (2), Donji Vakuf (1)
12.05.	Žepče	23	18	51	69	Žepče (11), Zavidovići (7), Zenica (1), Pale (1), Kladanj (3)
13.05.	Doboj	19	30	27	57	Doboj (8), Kotor Varoš (4), Doboj Jug (4), Kladanj (2), Mostar (1)
14.05.	Tešanj	19	16	41	57	Doboj Jug (2), Tešanj (9), Usora (7), Maglaj (1)
19.05.	Mrkonjić Grad	11	15	18	33	Mrkonjić Grad (8), Šipovo (3)
20.05.	Bosanska Kupa	24	36	36	72	Bosanska Krupa (13), Cazin (6), Bosanski Petrovac (4), Sanski Most (1)
21.05.	Novi Grad	17	27	24	51	Novi Grad (15), Banja Luka (1), Kozarska Dubica (1)
27.05.	Modriča	23	18	51	69	Modriča (8), Odžak (5), Vukosavlje (7), Doboj Jug (1), Gradačac (1), Teslić (1),
28.05.	Kozarska Dubica	23	40	29	69	Kozarska Dubica (12), Laktaši (1), Kostajnica (1), Šipovo (2), Cazin (2), Srbac (5)
29.05.	Lopare	25	32	43	75	Lopare (9), Kladanj (3), Ugljevik (4), Goražde (1), Živinice (2), Zvornik (5), Vlasenica (1)
UKUPNO		225	229	376	675	
			44,30%	55,70%	100%	

Članovi neformalnih grupa koji dobiju potporu na TDI imali su dvije sedmice da polažu još dva online programa (Kako razviti projekat i Moja zajednica-moja odgovornost), a zatim da predaju svoju ideju u obliku prijedloga projekta kroz M-zonu. Svi projekti pobjednika koji su zadovoljili ove kriterije službeno su odobreni i pristupili su potpisivanju ugovora sa Mozaikom.

Važno je naglasiti da 90% odobrenih projekata ima inkluzivni karakter - aktivno uključuje marginalizirane skupine u planiranje i provedbu.

Ovo je bio izazovan zadatak za neke grupe, a proces je završila 171 neformalna grupa iz 39 općina/gradova. Zbog nedostatka finansijskog doprinosa 6 grupa nije moglo potpisati ugovore.

3.1.1.4. DRUŠTVENO INOVATIVNI PROJEKTI - AKTIVNOSTI ZAJEDNICE

Mozaik je potpisao sporazum sa 165 neformalnih grupa iz 39 općina i gradova čiji su projekti nagrađeni. 156 neformalnih grupa dolazi iz 32 općina koje su kao partneri finansijski sufinansirale programe i projekte. 9 neformalnih grupa mladih dolazi iz 7 općina i gradova sa kojima Mozaik nije imao nikakav sporazum za sufinansiranje projekata.

Sa svakom od neformalnih grupa Mozaik je potpisao sporazum na svečanostima u općinama, a razdoblje provedbe projekta bilo je od 1. jula do 15. novembra 2017. godine.

Fotografije (uključujući i "selfije" načelnika općine Bos Krupa) sa svečanosti u općinama Bosanska Krupa i Novi Grad. Ove dvije OB su najbolje, a u okviru njih su nagrađena 26 projekta.

Tokom provedbe projekata mladi su imali priliku proći tri online programa unutar M-zone, sa ciljem omogućavanja uspješnog razvoja projekata i angažovanja lokalnih resursa. U isto vrijeme, kroz našu Test-Invest® metodologiju, ocijenjeno je da su mladi prepoznali prave vrijednosti i željene kompetencije. Tokom provedbe, sve grupe mladih su posjetili obučeni mladi posmatrači, osoblje Mozaika i predstavnici općina. Članovi omladinskih grupa i Mozaik koristili su M-zonu za izvještavanje i analizu.

Od 165 nagrađenih projekata, 157 grupa uspješno su završili sve planirane aktivnosti. Mozaik je raskinuo ugovore sa 8 grupa jer više nisu postojale i nisu započeli sa provedbom projekta.

Vrsta provedenog projekta za mlade

Broj općina	Broj provedenih projekata	VRSTA PROVEDENOG PROJEKTA (Ovaj odabir ima svrhu predstaviti oblasti općenito. U okviru nekoliko projekata određene aktivnosti se preklapaju u dvije oblasti)				
		Poboljšanje uslova za angažovanje mladih u sportskim i rekreacijskim aktivnostima	Uređivanje prostora za aktivnosti mladih	Kulturne i obrazovne djelatnosti	Ekologija i zaštita okoliša	Ostale aktivnosti
38	157	40	32	33	32	20

Statistički podaci provedenih projekata

	Broj realizovanih projekata	Ukupna vrijednost projekta (EUR)	Doprinos neformalnih grupa (EUR)	Mozaik iz vladinih izvora (EUR)	Mozaik od donatora (Robert Bosch Stiftung, Porticus, Medicor, Balkan Trust for Democracy) (EUR)
UKUPNO	157	336,479	151,506	107,145	77,830
		100%;	45,03%;	31,84%;	23,13%;

Statistički podaci o dobrovoljnom angažmanu u provedbi projekata

	Broj projekata	Broj volontera	Ž	M	Broj odrađenih sati volontera	Broj volontera s posebnim potrebama	Broj korisnika	Broj korisnika s posebnim potrebama
UKUPNO	157	1,313	502	811	30,971	48	38,351	1,495

3.1.1.5. PROMOVISANJE REZULTATA PROJEKTA

Nakon provedbe projekta za mlade organizovali smo svečanosti u općinama sa ciljem promicanja postignuća i rezultata projekata mladih koje smo podržali na općinskom nivou. Domaćini ovih događaja bili su predstavnici vlasti i članovi odbora koji su pozdravili grupe mladih, te druge zainteresirane strane iz zajednica koji su podržali aktivnosti. Za ove smo događaje pripremili i štampali plakate uspješno provedenih projekata u svrhu promovisanja rezultata i unapređenja podrške naših donatora i partnera. Osim toga, osigurali smo certifikate o postignućima za grupe mladih, članove odbora i zainteresirane strane, koji su dali dodatni doprinos projektima za mlade.

Fotografija napravljena tokom proslave rezultata u Bosanskoj Krupi

Prepoznavanje angažmana mladih i postignutih rezultata na lokalnom nivou od velike je važnosti za sve zainteresirane strane, a uključivanje općinskih načelnika omogućava da se lakše proračunaju sredstava za programe za mlade za iduću godinu.

3.1.1.6. GODIŠNJA KONFERENCIJA MOZAIKA

Fondacija Mozaik je organizovala godišnju konferenciju „Svi za mlade - Mladi za sve“ u Sarajevu 7-8. decembra, gdje smo okupili 150 predstavnika partnera,

donatora and predstavnika odbora OB. Ova konferencija je bila izvrsna prilika za promociju rezultata desetogodišnjice programa Omladinske banke mladih u BiH.

Gđin Zoran Puljić, direktor Fondacije Mozaik
nagrađeni predstavnice općina Mrkonjić Grad, Modriča i Tešanj za 10 godina angažmana na razvoju OB; i Gđin David Kramer, zamjenik direktora SDC, održali su uvodni govor

Tokom 10 godina programa OB, Mozaik sa 38 partnerskih općina, donatora i mladih postigao je sljedeće rezultate:

- 1735 podržanih i sprovedenih projekata za mlade u ukupnoj vrijednosti od 3,2 mil EUR (52% osigurali su mladi putem angažovanja lokalnih resursa u svojim zajednicama);
- 20.935 poduzetnih volontera bili su angažovani u preko 735.000 volonterskih sati tokom implementacije projekata, a direktnu korist od ovih projekata imali su preko 730.500 ljudi u BiH.

Dvije panel diskusije koje je moderirao Mozaik fokusirale su se na pitanja društvene kohezije (model OB), a poduzetništvo mladih (Mozaik inkubator društvenog biznisa) pridružio se predstavnicima općina i mladih.

Tokom drugog dana, okupili smo predstavnike Omladinskih banaka i općina/opština, kako bismo predstavili on/offline zajednicu LONAC. Razgovarali smo o poboljšanjima modela OB i inkubatora društvenog biznisa i predstavili smo planove za naredne godine.

3.1.1.7. REGIONALNI RAZVOJ MODELA OMLADINSKE BANKE

Fondacija Mozaik kao vodeći partner jačala je model Omladinske banke prethodnih godina u Srbiji sa Fondacijom Divac, u Hrvatskoj sa Europskom zakladom za filantropiju i društveni razvoj (nažalost prekinuli su program 2017. zbog nedostatka sredstava).

Sklopili smo partnerstvo sa Europe Foundation Georgia kako bismo podržali prenošenje znanja među Omladinskim bankama iz Gruzije, Abhazije i Bosne i Hercegovine.

Mozaik je aktivan član YouthBank International mreže (pridružio se 23 fondacijama i organizacijama koje podržavaju preko 200 Omladinskih banaka) a od septembra 2017. godine Mozaik podržava osnivanje i razvoj mreže OB Makedoniji u partnerstvu sa Mladi Info.

3.1.2. INKUBATOR DRUŠTVENOG BIZNISA

Fondacija Mozaik nudi opsežnu podršku razvoju poslovanja potencijalnim mladim društvenim poduzetnicima. Period inkubacije u našem inkubatoru prilagođen je svakom biznisu pojedinačno, pri čemu se od svih timova traži da učestvuju u nizu događaja. Sve počinje Turnirom poslovnih inovacija ili uvodnim Kickoff događajem. Tokom prve faze, start-up timovi proveli su oko 5 do 8 sedmica razvijajući i utvrđujući svoj koncept društvenog poslovanja, koristeći alate kao što je *social business canvas*. Nakon uspješne validacije koncepta na Demo Danu I, odabrani timovi pristupili su fazi početnih ulaganja za razvoj prototipa i testiranje. Slijedi 4-5 mjeseci intenzivnog istraživanja tržišta i testiranja proizvoda/usluga, pod nadzorom iskusnih mentora.

Saznanja iz prve faze inkubacije timovi donose na Demo Dan II, gdje učesnici prezentuju svoje ideje o društvenim biznisima komisiji za investicije, koja odlučuje koji biznisi će dobiti dodatnu podršku u iznosu od 7.500 EUR. Ovo drugo ulaganje prati ugovor kojim se regulišu vlasništvo i obaveze svake strane

- Fondacije Mozaik i tima koji je iznio poslovnu ideju - za novi društveni biznis koji se zajednički registruje.

Čitavo putovanje od ideje do registrovanog biznisa podržava i vodi prošireni broj mentora vanjskih saradnika, profesionalaca u svim sferama poslovanja koji imaju akademski status. Krajem 2017. godine uvećali smo broj mentora za 7, iz Bosne i Hercegovine i inostranstva. Naš plan je nastaviti uvećavati ovaj broj, da bismo pokrili svaki aspekt ciklusa razvoja društvenog poslovanja. Ovaj ambiciozni plan djelimično se oslanja na naš Program korporativnog volontiranja, koji bi trebao započeti u prvom tromjesečju 2018. godine. Menadžeri na srednjem i višem nivou iz velikih međunarodnih i domaćih korporacija učestvovaće na sedmičnim mentorskim sesijama za biznise u okviru našeg inkubatora.

Niz događaja u 2017. godini u organizaciji Mozaika doprinio je izgradnji jake baze za proces inkubacije novih biznisa. Tokom godine, mlade žene i muškarci razvili su 58 ideja za društveno poslovanje, dok je Mozaik uložio početno ulaganje u 14 prototipa društvenog biznisa i registrovao jedan društveni biznis.

3.1.2.1. TURNIRI DRUŠTVENIH INOVACIJA 2017

Broj	Mjesto	Datum	Broj timova	Broj učesnika	Rod	
					M	Ž
1	Sarajevo	18.07.	13	20	14	6
2	Sarajevo	19.07.	13	21	14	7
3	Doboj	21.07.	9	13	7	6
4	Doboj	25.07.	16	26	19	7
5	Bosanska Krupa	26.07.	5	8	4	4
6	Sarajevo	09.09.	5	11	6	5

7	Banja Luka	09.09.	12	18	9	9
8	Sarajevo	14.10.	11	20	11	9
			84	137	84	53

Kako bi našu podršku približili mladima širom zemlje, tim iz inkubator programa pažljivo je odabrao gradove u kojima će se učesnicima dati prilika da prisustvuju turnirima poslovnih inovacija (eng. Business Innovation Tournaments-BIT) na lokacijama udaljenim najviše dva sata vožnje od glavnih urbanih područja.

BIT talas između jula i sredine oktobra privukao je 84 tima (od 93 tima koja su se prijavila za učešće) odnosno 137 članova (od 156 koji su se prijavili). Od ukupnog broja učesnika/ca, procenat prijavljenih žena dostigao je 39%. Na ovim događajima sudjelovala su i dva učesnika/ce sa poteškoćama.

Glavni cilj ovih turnira bio je predstaviti prvi koncept poslovne ideje i pojasniti proces inkubacije u našem Inkubatoru društvenog biznisa.

3.1.2.2. KICKOFF RADIONICA

Uspješni kandidati pozvani su na Kickoff radionicu koja je održana u Sarajevu od 21. do 22. oktobra. Od 59 pozvanih timova, 40 timova, odnosno 58 članova tima su učestvovali na događaju. Skoro trećina učesnika (21) na ovom događaju bile su žene, a događaju je prisustvovala jedna osoba sa poteškoćama.

Slika 1 Učesnici završnog BIT događaja održanog u oktobru u Sarajevu

Događaj je privukao učesnike iz 27 gradova i općina širom BiH. Tim od 12 zaposlenika Mozaika radio je na organizaciji i održavanju događaja, od kojih su polovina njih učestvovali kao mentori tokom individualnih sesija 1:1 sa timovima, pomažući timovima pri definisanju poslovnog modela, društvenog impakta, proizvodima i uslugama, prijedlozima u vezi sa vrijednošću, klijenatima i korisnicima, ključnim resursima i kanalima komunikacije. Radionici je također prisustvovao jedan mentor volonter spoljni saradnik, koji je radio posebno na izgradnji tima i motivaciji, kako bi pokušao smanjiti visoku stopu napuštanja programa zbog izazova u vezi sa tim buildingom.

Dnevni red se sastojao od prezentacije na temu podrške koju Fondacija Mozaik pruža mladim ljudima sa poslovnim idejama. U drugoj polovini dana, učesnicima je predstavljen *business canvas* model, a zatim su prisustvovali sesijama sa svakim mentorom u diskusiji 1: 1, koja se tiče svakog segmenta njihovog kanvasa društvenog biznisa. Drugi dan je iskorišten za pripreme predstavljanja njihovih ideja, nudeći svakom timu osnove za naredni događaj u decembru (Demo Dan I).

Sve učesnike smo zamolili da potpišu ugovor o partnerstvu u znak namjere da će nastaviti raditi i razvijati svoju ideju u Mozaikovom inkubatoru.

Naša podrška se nastavila i nakon događaja, uz mentorsku podršku niza iskusnih mentora koji su sarađivali putem platformi Skype i Trello na izgradnji kanvasa društvenog biznisa i predstavljanju ideja sa jasnim „pozivom na akciju“ i utvrđivanjem prototipa, u pripremi za Demo Dan I.

Timovima je dostavljen paket informacija koji sadrži sljedeće stavke:

- - Uvodno pismo;
- - Kratak pregled modela društvenog poslovanja;
- - Principi društvenog poslovanja u Fondaciji Mozaik;
- - Vlasničke dionice i njihova distribucija u budućim poslovima;
- - *Business canvas* model za društveno poslovanje;
- - Smjernice o korištenju kanvasa društvenog biznisa;
- - Alat za stvaralačko razmišljanje (eng. Design thinking tool) i upute o tome kako ga koristiti;
- - Alat za razvrstavanje klijent/kupac;
- - Upute o tome kako dizajnirati proizvod ili uslugu;
- - Formiranje tima;
- - Ugovor o partnerstvu;
- - Mapa M-zone;
- - Važni datumi i prekretnice;
- - Matrica za napredak razvoja društvenog poslovanja;
- - Dnevnik sastanka mentora;
- - Napomene o efektivnom prezentovanju.

3.1.2.3. TIMOVI U MOZAIKOVOM INKUBATORU

Od 18 timova koji su predstavili svoje ideje na Demo Danu I ispred panela ocjenjivača, četrnaest timova je odabrano za dobijanje podrške za razvoj prototipa. Svih 14 timova sada intenzivno radi na razvoju svog prvog proizvoda ili usluge i testiranju tržišta prije lansiranja proizvoda/usluge.

Slika 2 Osamnaest timova iznijelo je svoje ideje na Demo Danu I

Tabela biznisa koji su trenutno u fazi poslovne inkubacije iz 2017.:

Naziv društvenog biznisa	Mjesto	Kratki opis
Autoservis AS	Kladanj	Servis i popravak automobila
Aria	Mostar	Proizvodnja i prodaja prirodne kozmetike
Vortex	Sarajevo	Putnička agencija
Igraonica Bubamara	Vlasenica	Dnevna radionica za djecu
Dobar majstor	Tuzla	On-line platforma Uradi sam
Induktor	Ugljevik	Proizvodnja bežičnog indukcijskog punjača
Zorya	Sarajevo	Franšizna agencija za prodaju domaće hrane
Bio Sapuni - Nebojša	Srbac	Proizvodnja prirodnih sapuna
Urbani krovovi	Banja Luka	Proizvodnja zelenih krovova
Eva	Sarajevo	Staklenička proizvodnja za kućnu upotrebu

Rosa	Kladanj	Proizvodnja prirodne kozmetike
Greens	Sarajevo	Proizvodnja mikro povrća
EkoBoss	Zvornik	Proizvodnja i prodaja ekološke ambalaže za hranu
FullMarketing	Travnik	Marketinška agencija

U aprilu 2018. godine ove će se tvrtke takmičiti za ulaganje u iznosu do 7500 EUR. Osoblje Mozaika dodatno će podržati one koji dobiju ovo ulaganje pri registraciji svojih firmi i njihovom osposobljavanju na tržištu.

3.1.2.4. REGISTROVANI DRUŠTVENI BIZNISI

Osim gore navedenih biznisa, Mozaik je nastavio podržavati svoja četiri registrovana društvena poduzetništva, kao i dva tima koji razvijaju revolucionarne inovacije:

Super Žena agencija nudi usluge površinskog i dubinskog čišćenja i održavanja stambenih i poslovnih zgrada na području Zvornika. Uglavnom zapošljava stanovništvo starije od 40 godina, sa nižim stepenom obrazovanja.

Registrovano u junu 2017. godine, sada poslove obavlja za 3 preduzeća, 2 velike firme, jednu stambenu zgradu na neodređeno vrijeme, zajedno sa desetinama lokalnih klijenata. Prognoza za ovu agenciju za 2018. godinu predviđa pozitivne izglede, predviđajući da će dostići točku rentabilnosti u prvom tromjesečju 2018. godine, samo 10 mjeseci rada. Ovo društveno poduzetništvo sada zapošljava 4 osobe iz ranjivih grupa.

Igraj Uči Rasti, registrovano 2016. godine, društveno je poduzetništvo koje dizajnira i proizvodi obrazovne igre i igračke za izgradnju ključnih vještina djece predškolskog i školskog uzrasta. Prvi proizvod sastoji se od paketa od 90 kartica u boji koje su ilustrovane i namijenjene djeci u dobi od 3 do 12 godina, da bi se olakšalo kreativno učenje abecede, pravilnog izgovora riječi i rečenica, brojeva i matematičkih operacija, te prepoznavanja geometrijskih oblika, tijela i boja.

2017. godinu završili su sa pozitivnim stanjem na računu, prodavši svoje proizvode u vrijednosti od 15000 EUR. Planiraju utrostručiti svoje prihode u 2018. godini prodajom dodatnih 11 proizvoda koji su trenutno u razvoju.

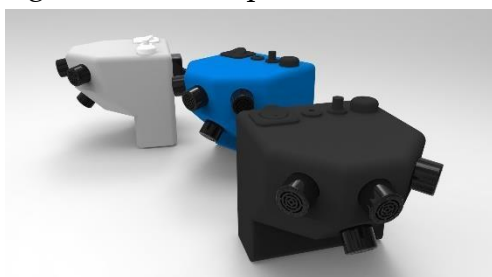
Sigurna Ruka pruža kvalitetne usluge za starije osobe i osobe sa poteškoćama i pomaže im održati stabilnost i dostojanstvo u vlastitom domu. Nudi usluge čišćenja, pomoć u održavanju kuće, dostavu potrepština na kućnu adresu, pratnju i prevoz u svrhu završavanja obaveza izvan domova.

Djeluje u općinama Bosanska Krupa, Cazin i Bihać. Proširivši asortiman usluga u trećem kvartalu 2017. godine, proširio je izvore prihoda. Krajem 2017. godine potpisali su ugovor za 85 stambenih zgrada u gradu Bihaću, osiguravajući zaposlenje za još 4 osobe. Izgledi za 2018. godinu predviđaju barem četverostruko povećanje prihoda i udvostručenje dobiti.

Agrorevolucija je registrovana djelatnost za proizvodnju visokokvalitetnog mesa prema originalnoj recepturi domaće stočne hrane u lancu ishrane stoke.

Stočna hrana bit će dostavljena zadruzi malih poljoprivrednih proizvođača, garantirajući distribuciju i korektnu cijenu sirovine. Kada započne sa proizvodnjom punim planiranim kapacitetom, Agrorevolucija će osigurati 150 tona zdravog i provjerenog mesa, sa jasnim oznakama o porijeklu i sastojcima. Trenutno traže investitore za finansiranje velikog pogona za proizvodnju mesa u Cazinu, koji će osigurati redovan prihod za više od 30 ljudi.

Feel The Space su izumili proizvod koji rješava veliki problem slijepih i slabovidih osoba, pomažući im da se lakše kreću svladavajući prepreke bez bijelog štapa. *Spekta* je uređaj koji može poslužiti kao zamjena za bijeli štap, skeniranjem okoline korisnika u rasponu do 4

metra za pronalaženje potencijalnih prepreka, omogućavajući korisniku da se slobodno kreće reproduciranjem odgovarajućeg 3D (binauralnog) zvuka u svojim slušalicama. Pouzdano audio okruženje smanjuje potrebu slijepih osoba da zapamte ručke, stepenice, znakove i druge predmete u svom okruženju, koji su korisni pri orijentaciji, ali mogu predstavljati opasnost u isto vrijeme. Iako još nije registrovan (zbog patentnih zahtjeva) Feel The Space je 2017. godinu proveo aktivno razvijajući svoj drugi prototip.

ARQUA, drugi biznis koji čeka registraciju zbog registracije patenta, dizajnirao je modularni rezervoar za rješavanje problema ograničenja vode, koje omogućava pametnije upravljanje ovim važnim resursom. ARQUA sistem modularnih rezervoara osigurava

kontinuirano snabdjevanje domaćinstva pitkom vodom uz odgovarajući pritisak.

3.2. PRO-Budućnost – OSTALI PROJEKTI

U septembru 2017. godine Mozaik je finalizirao svoj doprinos projektu PRO-Budućnost. PRO- Budućnost (povjerenje, razumijevanje, odgovornost za budućnost) najveća je USAID-ova aktivnost u BiH koja radi na izgradnji pomirenja, a koju provode katoličke službe za pomoć, u partnerstvu sa Fondacijom Mozaik, Caritasom Bk BiH, Forumom građana Tuzle i Skupštinom građana Helsinkija i gradom Banja Luka.

U okviru projekta PRO-Budućnost angažovano je 7 zaposlenika Fondacije Mozaik, koji su bili zaduženi za koordinaciju i uspješnu provedbu sljedećih aktivnosti: osnivanje Nacionalnog odbora omladinske banke, uručenje grantova formalnim i neformalnim grupama i organizacija dvogodišnjih mirovnih konferencija. Projektni tim činili su: menadžer projekta, viši koordinator projekta, dva koordinatora projekta, administrator projekta, finansijski službenik i pravni službenik.

Nacionalni odbor omladinske banke - Nacionalni odbor omladinske banke (u daljem tekstu NOOB) osnovan je na početku projekta, u cilju stvaranja grupe iskusnih i obučanih mladih ljudi koji će svojim javnim zagovaranjem i pružanjem mentorskih usluga za svoje vršnjake, doprinijeti izgradnji mira u svojim zajednicama. Nacionalni odbor omladinske banke sastoji se od 45 članova Omladinskih banaka koji su pokazali izvanredne rezultate tokom programa Omladinska banka. Članovi NOOB učestvovali su u 8 treninga o izgradnji mira i evaluaciji projekata. Članovi NOOB edukovani su za ocjenjivanje projekata mladih prijavljenih u okviru PRO-Active fonda, ali i za podršku svojim vršnjacima u izgradnji mira. U periodu od septembra 2014. do decembra 2016. godine članovi NOOB-a ukupno su ocijenili 249 projektnih prijava. Od 249 prijavljenih projekata, članovi NOOB-a odobrili su 162 projektne prijave u okviru PRO-Active fonda.

Dodjela grantova u okviru Fonda solidarnosti - tokom trajanja projekta pregledano je 149 prijava a odobreno 76 prijava. Uspješno su realizirana 74 projekta ukupne vrijednosti 583.021,23 KM (340.989,84 USD). Projektne aktivnosti uključivale su 1416 direktnih korisnika, muškaraca (974) i žena (442) različitog etničkog porijekla, u ulozi članova projektnih grupa i volontera. Istovremeno, realizirani projekti su kao krajnji rezultat imali 83594 indirektna korisnika.

Dodjela grantova u okviru Fonda za organizacije koje podržavaju žene - tokom trajanja projekta pregledano je 66 prijava a odobreno 39 prijava. Uspješno je realizirano 38 projekata ukupne vrijednosti 329.161,07 KM (192.515,43 USD). Projektne aktivnosti uključivale su 2977 direktnih korisnika, muškaraca (525) i žena (2452) različitog etničkog porijekla, u ulozi članova projektnih grupa i volontera. Istovremeno, realizirani projekti su kao krajnji rezultat imali 20963 indirektna korisnika.

Dodjela grantova u okviru PRO-Active fonda - tokom trajanja projekta pregledano je 249 prijava a odobreno 159 prijava. Uspješno je realizirano 139 projekata ukupne vrijednosti 261.885,78 KM (153.168,33 USD). Projektne aktivnosti uključivale su 7143 direktnih korisnika, muškaraca (3984) i žena (3159) različitog etničkog porijekla, u ulozi članova projektnih grupa i volontera. Istovremeno, realizirani projekti su kao krajnji rezultat imali 13315 indirektnih korisnika.

Dodjela grantova u okviru Fonda za organizacije žrtava rata - tokom trajanja projekta pregledano je 17 prijava a odobreno 14 prijava. Uspješno je realizirano 13 projekata ukupne vrijednosti 26.850,00 KM (15.658,38 USD). Projektne aktivnosti uključivale su 511 direktnih korisnika, muškaraca (257) i žena (254) različitog etničkog porijekla, u ulozi članova projektnih grupa i volontera. Istovremeno, realizirani projekti su kao krajnji rezultat imali 1490 indirektnih korisnika.

Dodjela grantova u okviru Fonda za crkve i vjerske organizacije - tokom trajanja projekta pregledano je 12 prijava a odobreno 8 prijava. Uspješno je realizirano 7 projekata ukupne vrijednosti 17.155,40 KM (10.004,68 USD). Projektne aktivnosti uključivale su 324 direktnih korisnika, muškaraca (153) i žena (171) različitog etničkog porijekla, u ulozi članova projektnih grupa i volontera. Istovremeno, realizirani projekti su kao krajnji rezultat imali 970 indirektnih korisnika.

Dodjela grantova u okviru Fonda za NVO - tokom trajanja projekta pregledane su 103 prijave a odobrene su 22 prijave. Uspješno su realizirani 21 projekat ukupne vrijednosti 257.127,94 KM (149.951,81 USD). Projektne aktivnosti uključivale su 2072 direktnih korisnika, muškaraca (926) i žena (1146) različitog etničkog porijekla, u ulozi članova projektnih grupa i volontera. Istovremeno, realizirani projekti su kao krajnji rezultat imali 3464 indirektna korisnika.

Dvogodišnja mirovna konferencija Inicijative mladih - ova aktivnost ima za cilj promociju i jačanje aktivizma mladih u aktivnostima izgradnje mira u okviru fonda PRO-Budućnost. Održane su dvije konferencije u periodu od 4 godine (druga i četvrta projektna godina). Glavne ciljne skupine bile su: Članovi NOOB-a, predstavnici implementiranih projekata u okviru PRO-Active fonda, mladi iz PRO-Future Peace kampova, članovi općinskih/opštinskih radnih grupa, predstavnici općina/opština. Ključni uticajni ljudi poput vladinih zvaničnika, vjerskih vođa i novinara pozvani su na konferencije kao facilitatori i gosti.

Dodjelom grantova program PRO-Budućnost je radio sa različitim kategorijama društva (mladima, građanima, žrtvama rata, vjerskim vođama, ženama, predstavnicima nevladinih organizacija).

Fondacija Mozaik je sve aktivnosti sprovela kako je planirano. Osnovan je snažan Odbor nacionalne omladinske banke, grantovi u okviru nekoliko različitih fondova uspješno su realizirani i održane su dvije mirovne konferencije za mlade. Ukupno 293 projekta su uspješno realizovana u 45 zajednica PRO-Budućnost, pružajući direktnu korist za 14.443 učesnika. Projektne aktivnosti rezultirale su sa 123.796 indirektnih korisnika. Program malih grantova je proveden u periodu od septembra 2013. do septembra 2017. godine i podržan je sa 864.606 USD.

Iako će se program PRO-Budućnost nastaviti, a CRS su pozvali Mozaik da se pridruži konzorciju, odlučili smo da nećemo nastaviti učestvovati u programu i da ćemo sve napore i resurse usmjeriti na provedbu naše strategije.

3.3. ODJELJENJA U OKVIRU MOZAIKA

3.3.1. ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ

Godišnje, programi Fondacije Mozaik redovno uključuju hiljade mladih iz cijele BiH. Kroz različite faze postojećih programa, odnosno Omladinske banke i Inkubator društvenog biznisa, prikupljamo podatke o demografskim karakteristikama, radnom statusu, profesionalnim ambicijama, sklonosti preuzimanju rizika, kao i vrijednostima koje su temelji njihovog profesionalnog djelovanja. U oktobru 2017. godine Fondacija Mozaik uspostavila je funkciju iz oblasti istraživanja i razvoja, kako bi u potpunosti iskoristila postojeće i buduće podatke u smislu poboljšanja sadržaja programa, internih tokova procesa i boljeg razumijevanja potreba naših korisnika.

Nekoliko je načina na koje se ovom funkcijom želi poboljšati djelovanje organizacije:

1. *Naš proces praćenja i evaluacije bit će potpuno internaliziran i integrisan sa drugim funkcionalnim procesima.* Prethodnih godina morali smo angažovati vanjsku organizaciju koja će voditi naše procese praćenja i evaluacije, a to nas je mnogo koštalo, u smislu vremena i novca. Vanjska organizacija nije mogla shvatiti dubinu naših procesa u istoj mjeri kao neko kome je dodijeljena uloga internog istraživača, kroz jednostavna svakodnevna posmatranja i analizu podataka.
2. *Naša izjava o impaktu bit će dopunjena jasnom metodologijom mjerenja impakta i kompletom alata koji su interno vlasništvo.* Fondacija Mozaik ima vrlo jasnu ideju o tome šta će postići do 2025. godine. Da bismo došli u tu fazu i bili u mogućnosti generalizirati naša saznanja, moramo imati jasnu, teoretski podržanu i konzistentnu metodologiju i pokazatelje uspjeha. Radit ćemo na mjerenju impakta na dva nivoa: za organizaciju u cjelini i za društvene biznise iz našeg portfolija. Naša društveni biznisi će također dobiti jasne smjernice o načinu praćenja, vođenja evidencije i izvještavanja o svom društvenom impaktu do kraja svake godine. Krajnji rezultat ovoga trebao bi biti izvještaj koji će objediniti impakt organizacije na mlade do tačke stvaranja njihovog društvenog poslovanja, ali i impakt društvenih biznisa na društvo, uspostavljenih kroz programe Mozaika.
3. *Naše interne odluke u potpunosti će se voditi podacima.* Programske aktivnosti su potpuno fleksibilne kategorije unutar programa Mozaika. Prilagođavanje naših aktivnosti bit će reakcija na saznanja po osnovu istraživanja, a ne ad-hoc osnovi. Sada ćemo implementirati pametno korištenje podataka za podršku svim promjenama aktivnosti koje provodimo, da bismo došli do krajnjeg rezultata.
4. *Prijedlozi u vezi sa politikama na osnovu podataka u stvarnom vremenu.* On/Offline zajednica kojoj se Mozaik pridružuje trebala bi omogućiti pristup podacima o korisnicima zajednice u stvarnom vremenu. Na temelju naših zapažanja o ovim podacima, izrađivat ćemo prijedloge politika.
5. *Istraživanja koja služe poboljšanju programa i djela.* Funkcija istraživanja i razvoja bit će u velikoj mjeri povezana s marketinškim aktivnostima i funkcijama, ali će težiti da služi i svim drugim odjelima i programima, da bi se poboljšao proces i isporuka sadržaja. U prvih šest mjeseci 2018. godine provodit ćemo

dvije analize koje će nam pomoći u tom pogledu: jedna je rodna analiza naših aktivnosti, a druga je evaluacija naše strategije u vezi sa uzorima.

3.3.2. ODJEL ZA MARKETING

Naši marketinški napori bili su usmjereni na aktivnosti izgradnje brenda sa snažnim strateškim pristupom postizanju društvenog impakta. Mozaik, kao brend, ima unutrašnju i vanjsku ulogu u izražavanju svrhe, metoda i vrijednosti fondacije.

Osim našeg novog WoW -a (detalji u godišnjem izvještaju za 2016. godinu) obuhvatili smo pet ključnih elemenata u svrhu daljeg jačanja našeg brenda:

- 1. Jasna vizija
- 2. Prepoznatljiv identitet
- 3. Dosljednost
- 4. Saradnički duh
- 5. Razmjena znanja

Sve aktivnosti bile su u skladu sa našom strategijom i dosljedno su pozicionirale Mozaik kao kreatora dobre ekonomije.

Provedene su sljedeće aktivnosti (svi detalji u Prilogu godišnjeg izvještaja)

- Redizajn web stranice:
- Kampanja 2017 - Otvoreni poziv za mlade
- Promotivni video zapisi
- Video o planovima
- Animirani web banneri
- Podrška javnih ličnosti i inspirativnih mladih ljudi, influencersa
- Poster
- TPI aktivnosti
- Microsite
- Medijska pokrivenost
- Demo Dan II
- Turniri društvenih inovacija (TDI)
- Newsletter - eMpresso:

- Projekti u zajednicama kao pozitivne priče:
- Turniri poslovnih inovacija (TPI)
- Promocije u općinama,
- Kickoff
- Demo Dan I
- Vizuelni identitet za LONAC - on/offline zajednica
- Godišnja konferencija
- Novogodišnja čestitka

4. DRUŠTVENA PODUZETNIŠTVA MOZAIKA

4.1. EkoMOZAİK DOO

EkoMozaik je poljoprivredno društveni biznis u vlasništvu Fondacije Mozaik, koje realizira nove vrijednosti i usmjerava svoju energiju preko Fondacije Mozaik u nove razvojne projekte u BiH, te radi na stvaranju okruženja za dobru ekonomiju.

U 2017. godini proveli smo detaljne strukturne prilagodbe i racionalizaciju poslovanja te pripremili program inovacija u agronomiji pod nazivom "Agroinova.EU". Ovim programom razvijamo novi model direktnih ulaganja u kooperante, jer smo procijenili da su neophodni inovativni pristupi kada su u pitanju prikupljanja dugoročnih sredstava za zasade voća, primjenom visokih standarda kvaliteta i logike sljedivosti.

Kroz nadogradnju pogona za 130 kooperanata u BiH, EkoMozaik je razvio dobru mrežu pouzdanih dobavljača koji rade prema standardima EU, koji mogu isporučiti robu bilo gdje u BiH, ali i pružiti određene programe za izvoz. Naši agronomi su svoju stručnost demonstrirali radom na terenu, a dodatno su oduševili svojom ljubaznošću i profesionalnim odnosom prema kooperantima.

Sada je sa našim kooperantima zasađeno oko 18 hektara nasada bobičastog voća, što pruža sezonski posao za 130 porodica u okviru zadružnog sistema EkoMozaik.

Istražujemo nove mogućnosti za plasman voća i želimo proširiti interesovanja i na druge poljoprivredne kulture u različitim regijama BiH.

Naše jagode i maline prepoznate su kao voće iznimno visoke kvalitete, što dokazuje dobru pripremu i uspješan rad agronoma, te pouzdan izbor partnera u procesu proizvodnje.

Ponosni smo na činjenicu da unutar našeg poslovnog modela angažujemo sve članove porodice i da smo probudili interes onih građana u BiH koji do sada nisu bili poljoprivrednici.

EkoMozaik je certificirani proizvođač i uvoznik biljnog materijala. Sva sredstva nabavit će se pod stručnim nadzorom agronoma i biti vrhunskog kvaliteta, a kupovinu će vršiti dobavljači u BiH i inostranstvu.

Putem programa Agroinova.EU poljoprivrednici biraju sadržaj robnog kredita iz izbornika opcija i na taj način posuđuju samo tamo gdje je to potrebno sa fleksibilnim planom otplate.

Naši ciljevi su:

- Podržati strategiju zapošljavanja i razvoja u poljoprivredi
- Proširiti postojeće usjeve
- Manje (ili nikakvo) korištenje grantova - osigurati održiv i jeftiniji pristup
- Omogućiti transparentan mehanizam za sve poljoprivrednike (uključujući potencijalne)
- Privući medije i kreirati propagandu i promociju na entitetskom i državnom nivou, kako bi se stvorilo pozitivno okruženje.

4.2. AGENCIJA MAŠTA

MaŠta je agencija za marketing i društveno poduzetništvo u vlasništvu Fondacije Mozaik sa ključnim kompetencijama u upravljanju događajima. Agencija MaŠta je 2017. godine organizirala 8 događaja i nekoliko drugih projekata. Agencija je u 2017. godini postigla respektabilne rezultate i osigurala održivost za narednu godinu kontinuiranim nastojanjem da bude najbolja dostupna usluga sa fokusom na klijentima!

Mozaikova godišnja konferencija (decembar) Demo dan I (decembar)

PRO Budućnost konferencija (septembar)

Ljetna škola Sarajevo (septembar)
Zeit Stiftung

Ljetna škola Beograd (septembar)
Zeit Stiftung

Radionica - Triodos Bank (oktobar)

Tech4Good (juni)

Microsoft

Zeit Stiftung konferencija

(april)

Agencija je godinu započela sa samo jednim zaposlenim, a završila je sa 4 zaposlene osobe.

Agencija je 1. maja preuzela program TechSoup što smo smatrali ispravnom odlukom i za MaŠtu i za Mozaik. Prihod od Programa iznosio je 57.332,50 KM, i to ne samo od administrativnih taksi, već i od drugih projekata, poput organizacije 32 mala događaja za djecu i mlade u Hrvatskoj i Srbiji u okviru projekta Meet and Code (EU Code Week).

Za šest mjeseci razvijene su usluge sa dodanom vrijednošću, poput obnovljenog hardvera i webinara kao obrazovnih resursa za nevladine organizacije. Ove usluge sa dodanom vrijednošću podrazumijevaju nadmetanje na tržištu i bolju prodajnu orijentaciju, a ujedno i jačanje vještina trenutnih zaposlenika. TechSoup Balkans započeo je posao iz nove perspektive smatrajući da su donacije softvera jedino tehnološko rješenje za nevladine organizacije.

U 2018. godini očekujemo nadogradnju postojećih proizvoda i usluga. Također, pridruživanje novih članova tima značajno će poboljšati i povećati i postojeće i nove projekte. Agencija MaŠta uskoro će razviti strategiju i definisati dugoročne ciljeve koji će uključivati i profitne i neprofitne (TechSoup) sektore.

5. RAZVOJ MOZAIKA

5.1. M-FOND-AKTIVNOSTI IZGRADNJE ZADUŽBENOG FONDA

Strategija izgradnje zadužbenog fonda jedna je od stubova dugoročne održivosti Mozaika. Potpisali smo ugovor sa Mott Foundation za odgovarajući grant u iznosu od 500.000 USD za prvih 250.000 koje uspijemo prikupiti. Ugovor je potpisan do decembra 2016. godine, sa produženjem od godinu dana.

Odbor Mozaika odlučio je staviti imovinu Mozaika, kuću koju posjedujemo u starom gradu, kao doprinos zadužbenom fondu. Konačno, u decembru 2017. godine uspjeli smo prodati kuću, te naš zadužbeni fond iznosi gotovo 200.000 USD. Zatražili smo dodatno produženje od 3 mjeseca kako bismo završili proceduru u vezi sa plaćanjem sa kupcem.

5.2. CIE REGIONALNI IMPACT FOND

Kako su se odvijale aktivnosti na provedbi različitih aspekata Mozaikove desetogodišnje strategije, našli smo se na početku kritične faze za potpunu provedbu strategije-

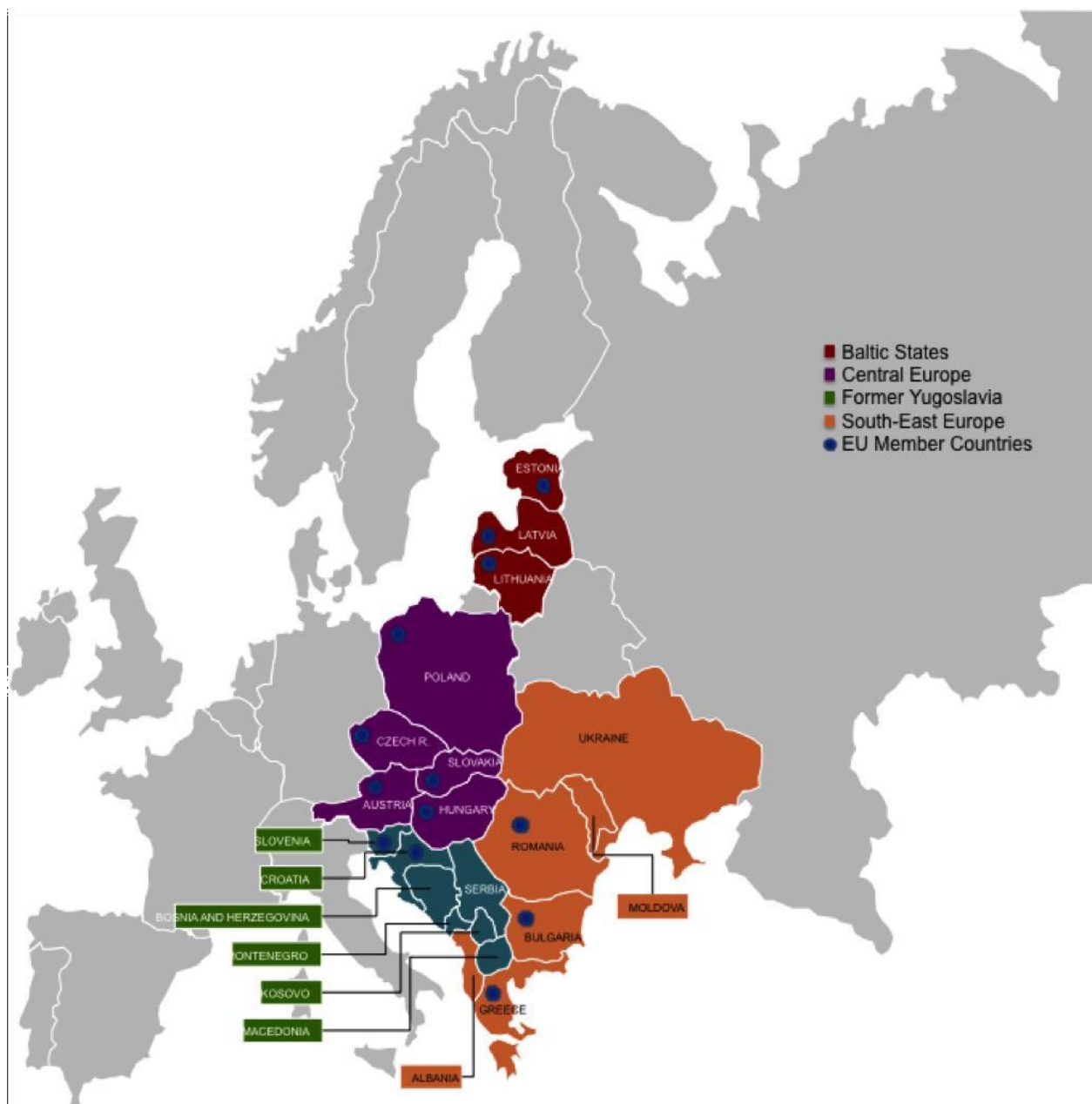
osigurati dugoročnu finansijsku, tehničku i tržišnu infrastrukturu za društvene biznise. Ovo je predstavljalo zajedničku zabrinutost svih učesnika društvenog impakta i zainteresiranih strana u Centralnoj i Istočnoj Evropi.

Finansijska infrastruktura zahtijeva dugoročne i različite izvore finansiranja. Trenutno regiji CIE nedostaje odgovarajući nivo i vrste finansijskih sredstava, s obzirom da se svega 35% evropskih sredstava za društvene biznise troši na CIE regiju, a ulaganja u rizičnu filantropiju 65 puta su manja u ovoj regiji nego u Zapadnoj Evropi. Nakon razdoblja razgovora, koji su započeli još ona godišnjem sastanku EBRD -a za 2015. godinu, ovaj dio je postao fokus rada. Na ovom polju Mozaik je dao svoj doprinos u okviru Radne grupe za ulaganja u regiji CIE - eng. CEE Impact Investment Task Force, organizovane pod okriljem European Venture Philanthropy Association.

Mozaik je 2017. godine pokrenuo razvoj regionalnog fonda za društveni impakt, kojim će se premostiti ovaj jaz i omogućiti pristup finansijskim rješenjima za evropske društvene biznise i biznise koja svoja poslovanja zasnivaju na impaktu. Fond se zove MIF II Impact Venture Fund, a bit će pokrenut 2018. godine.

MIF II će osigurati vlasnički kapital, kvazi vlasnički kapital i hibridno finansiranje za mala i srednja preduzeća i društvena preduzeća koja se vode evropskim impaktom, a čiji proizvodi nude rješenja za složene društvene izazove, te istovremeno stvaraju finansijsku dobit. Fond će investirati u evropska ulaganja za mala i srednja preduzeća zasnovana na impaktu i ranom rastu, lanac vrijednosti, posrednike i društvena poduzetništva čiji proizvodi i usluge ciljaju, dosežu i utiču na desetine hiljada klijenata i korisnika. MIF II će ulagati u evropska tržišta impakta i ulaganja, sa posebnim naglaskom na sljedeće zemlje: Albanija, Austrija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Češka, Hrvatska, Estonija, Grčka, Mađarska, Kosovo, Latvija, Litvanija, Makedonija, Crna Gora, Poljska, Rumunija, Srbija, Slovačka i Slovenija.

MIF II će se usmjeriti ka 40 manjinskih ulaganja od 0,25 do 2.5 miliona EUR koje će imati za cilj da se održe sedam do deset godina. Fokusirat će se na sektore visokog rasta i velikog impakta: njegu i zdravstvenu zaštitu, finansijske usluge, održivu poljoprivredu i prerađu hrane, čistu energiju i tehnologiju, zajednicu i obrazovanje.

Inteligentan i strpljiv MIF II kapital, koji se proširuje na društvene biznise i kompanije sa impaktom koje imaju visoki potencijal za rast, pomoći će im da ubrzaju provedbu planova za proizvode, da se prošire se na regionalnom i globalnom nivou i unaprijede ciljeve u vezi sa društvenim pitanjima, radi postizanja boljih rezultata.

5.2.1. LJUDSKI RESURSI

Nakon zatvaranja PRO-Budućnost programa, Mozaik je imao 17 stalno zaposlenih. Da bismo postigli željene rezultate, morali smo promijeniti organizacijsku strukturu iz vertikalne u horizontalnu, gdje radimo u visoko profesionalnim timovima. 2017. godine, naš izvršni direktor upisao je program Leadership na Institutu Adizes u Beogradu, što je vodilo stvaranju nove strukture i organizacije koja će podržati naš impakt.

Razvili smo nove opise poslova, definišući odgovornosti svakog zaposlenika i predstavili timski rad kao softver za operativno planiranje. Zahvaljujući TechSoup donaciji, svi koristimo Office 365, što nam je omogućilo bolju komunikaciju među timovima.

Zahvaljujući projektu LONAC, razvijamo nove module za Omladinske banke i finansijsko poslovanje, koji će biti pokrenuti u aprilu 2018. godine, čime će se značajno umanjiti broj operativnih aktivnosti u našem finansijskom odjelu.

Mozaikov tročlani odbor uključen je i uvijek aktivan - članovi sudjeluju u svim procesima donošenja odluka i široko promovišu strategiju Mozaika.

5.3. MREŽE

U 2017. godini nastavili smo sa aktivnim učestvovanjem u okviru nekoliko mreža: Grantmakers East Forum, European Foundation Centre, SIGN Network i National Network for Building Peace, NGO Council. U Mozaik je postao stalni član EVPA-e i član upravnog vijeća u European Foundation Centre-u.

Regionalna mreža SIGN uspješno provodi projekt *SIGN for sustainability* kojeg finansira EU, a vodi Trag, a partneri su Horus, fAct, VIA, FIQ i Mozaik.

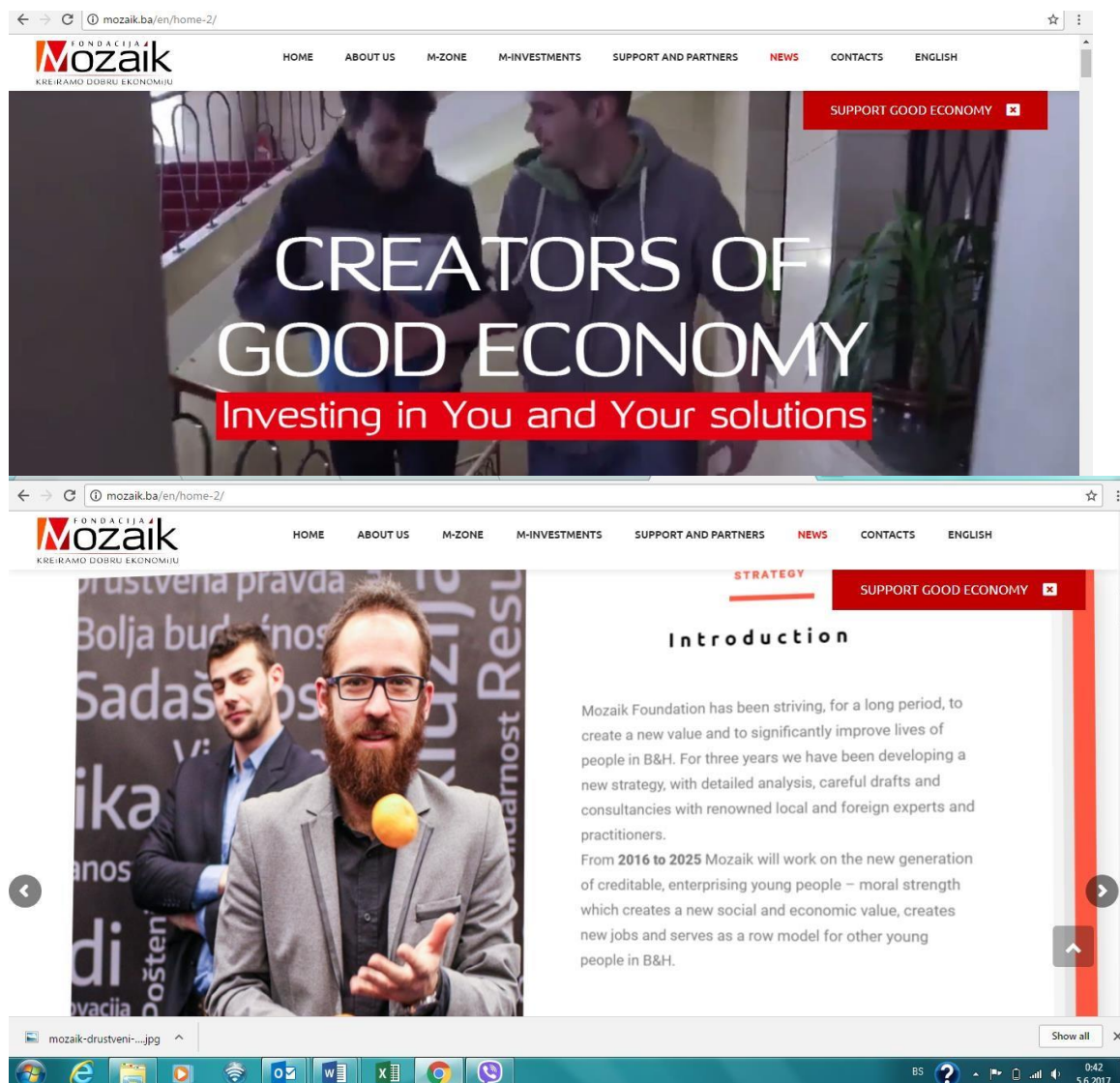
U konačnici, mnogo ulažemo u razvoj snažne neformalne mreže društvenog poslovanja i biznisa koja mogu podržati naš kurikulum, model kompetencija i razvoj naših društvenih poduzetnika. Osnažujemo jaku ekipu mentora koji mogu podržati naše društvene biznise tokom procesa inkubacije.

Prilog - Marketinške aktivnosti u 2017. godini

REDIZAJN WEB STRANICE:

Zastarjeli dizajn, slabo reagovanje na mobilnim uređajima i loše korisničko iskustvo bili su samo neki od razloga za redizajn naše web stranice. Nije odražavala promjene i transformacije kroz koje je Mozaik prolazio, te smo se odlučili za potpuno redizajniranje. Naša nova početna stranica stvorena je za 'nošenje mnogo šešira'. Nije generisana kao namjenska odredišna stranica (eng. landing page) izgrađena oko jedne određene aktivnosti. Dizajnirana je da služi različitoj publici, različitog porijekla. Kako bi ovo bilo učinkovito, napravljena je sa namjerom da obuhvati elemente koji privlače korištenje, da informiše i edukuje posjetitelje, te poziva na razgovor.

Naša nova web stranica dobro reaguje, lepšeg je izgleda, jednostavna za korištenje, privlačna i učinkovita.

KAMPANJA 2017

KAMPANJA 2017 - otvoreni poziv za ulazak u M-zonu. Cilj kampanje je bio privući najmanje 5.000 mladih ljudi, od 17 do 35 godina, koji su ambiciozni, strastveni u pristupu poslu, poštenu i skromni, imaju dragu i empatiju i žele poboljšati stvari u svojim zajednicama.

Kampanja je osmišljena da prenese primarnu poruku našim potencijalnim potrošačima: **ZGRABI PRILIKU DA PROMIJENIŠ NA BOLJE SVOJ ŽIVOT ILI ŽIVOT U SVOJOJ ZAJEDNICI. MOZAIK ĆE TE U TOME PODRŽATI.** Slogan kampanje je:

TREBAŠ NEKOG DA TE POGURA? Ne prevodi se na engleski s obzirom da se radi o kolokvijalnoj terminologiji, koju mladi ljudi koriste kada im je potrebna pomoć u obliku finansija, podrške, usmjerenja itd.

Kampanja je bila pretežno u digitalnom formatu sa BTL aktivnostima. Kreativni elementi kampanje:

3 VIDEO ZAPISA:

Video zapisi su predstavljeni u formatu pričanja priča sa tri različite postavke situacije. Ove tri kombinacije odabrane su kako bi se stvorio emocionalni odgovor kod ciljne publike i potaknuo dublji, značajniji odnos između nas i naših korisnika.

Video zapisi su napravljeni kako bi dobro radili i na desktop računaru i na mobilnom uređaju.

<https://www.facebook.com/fondacijamozaik/videos/1382753708463145/>

<https://www.facebook.com/fondacijamozaik/videos/1391458717592644/>

<https://www.facebook.com/fondacijamozaik/videos/1412969165441599/>

PLAN VIDEO ZAPISA:

Pojašnjenje svih koraka procesa.

<https://www.dropbox.com/sh/www2nqr31baqr7p/AABTQ65wWdZGNTe71q-csSFza?dl=0>

ANIMIRANI WEB BANERI:

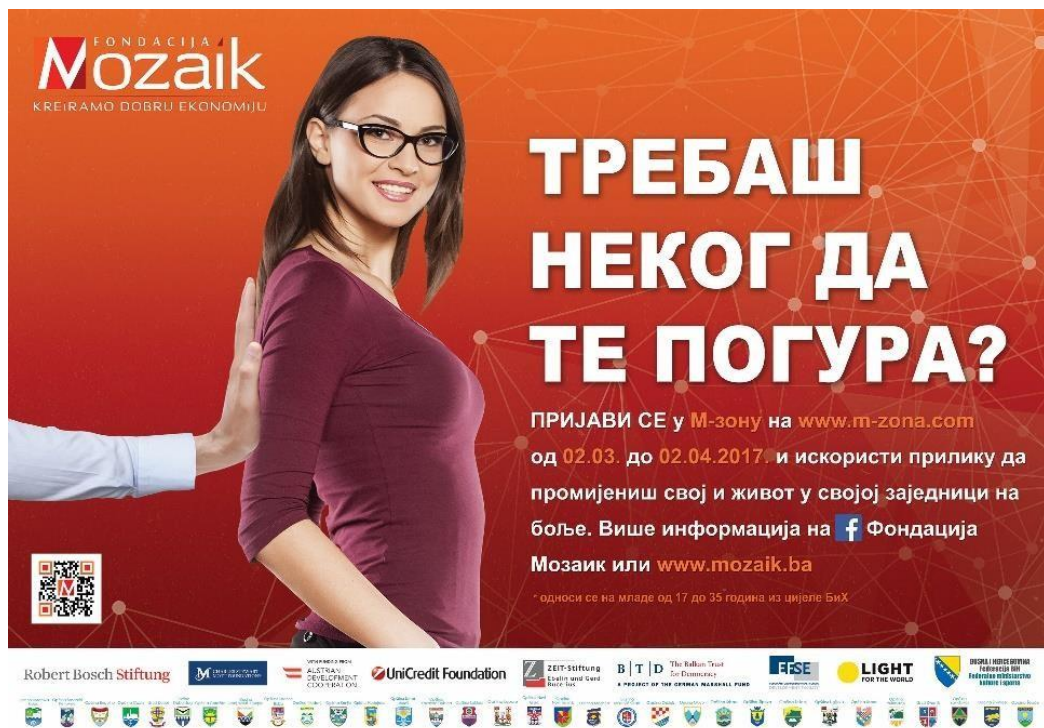
PODRŠKA JAVNIH LIČNOSTI I INSPIRATIVNIH MLADIH LJUDI,
INFLUENSERA video:

<https://www.facebook.com/fondacijamozaik/videos/1403805829691266/>

POSTERI:

FONDACIJA
MozaiK
KREIRAMO DOBRU EKONOMIJU

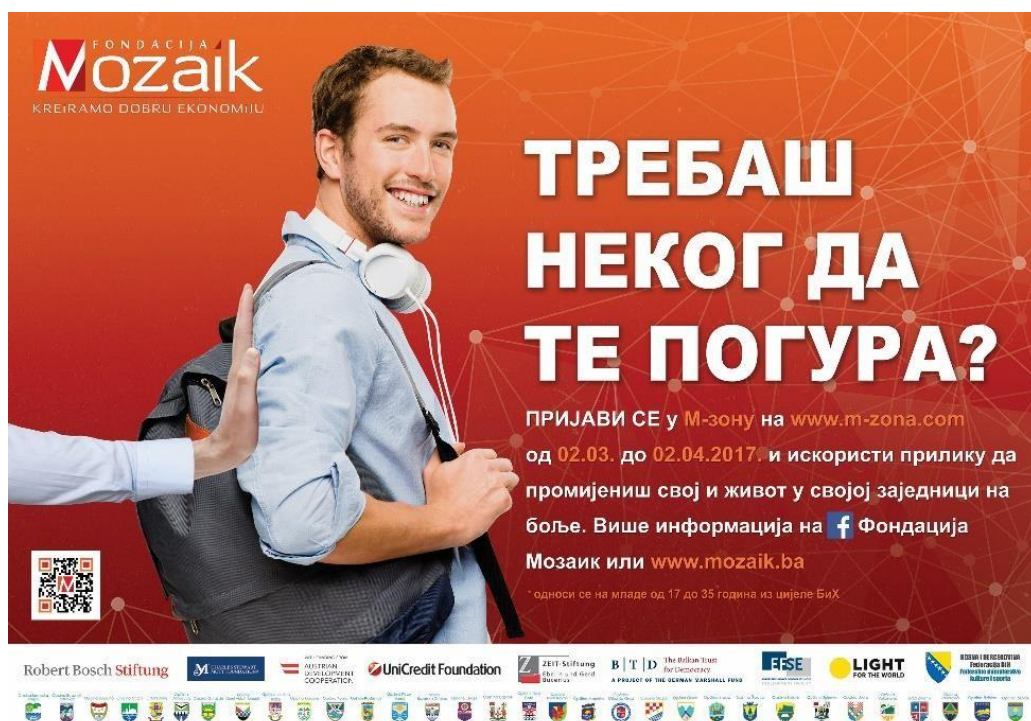
ТРЕБАШ НЕКОГ ДА ТЕ ПОГУРА?

ПРИЈАВИ СЕ у М-зону на www.m-zona.com
од 02.03. до 02.04.2017. и искористи прилику да
промијениш свој и живот у својој заједници на
боље. Више информација на [f](#) Фондација
Мозаик или www.mozaiK.ba

* односи се на младе од 17 до 35 година из цијеле БиХ

Robert Bosch Stiftung M-зона AUSTRALIAN DEVELOPMENT COOPERATION UniCredit Foundation ZEIT-Stiftung Youth and Care B | T | D The Balkan Trust for Democracy ESE LIGHT FOR THE WORLD

FONDACIJA
MozaiK
KREIRAMO DOBRU EKONOMIJU

ТРЕБАШ НЕКОГ ДА ТЕ ПОГУРА?

ПРИЈАВИ СЕ у М-зону на www.m-zona.com
од 02.03. до 02.04.2017. и искористи прилику да
промијениш свој и живот у својој заједници на
боље. Више информација на [f](#) Фондација
Мозаик или www.mozaiK.ba

* односи се на младе од 17 до 35 година из цијеле БиХ

Robert Bosch Stiftung M-зона AUSTRALIAN DEVELOPMENT COOPERATION UniCredit Foundation ZEIT-Stiftung Youth and Care B | T | D The Balkan Trust for Democracy ESE LIGHT FOR THE WORLD

TPI aktivnosti

140 od planiranih 150 prezentacija održanih u različitim općinama/opštinama širom BiH

<https://www.facebook.com/OBDoboj/videos/1900699693476341/>

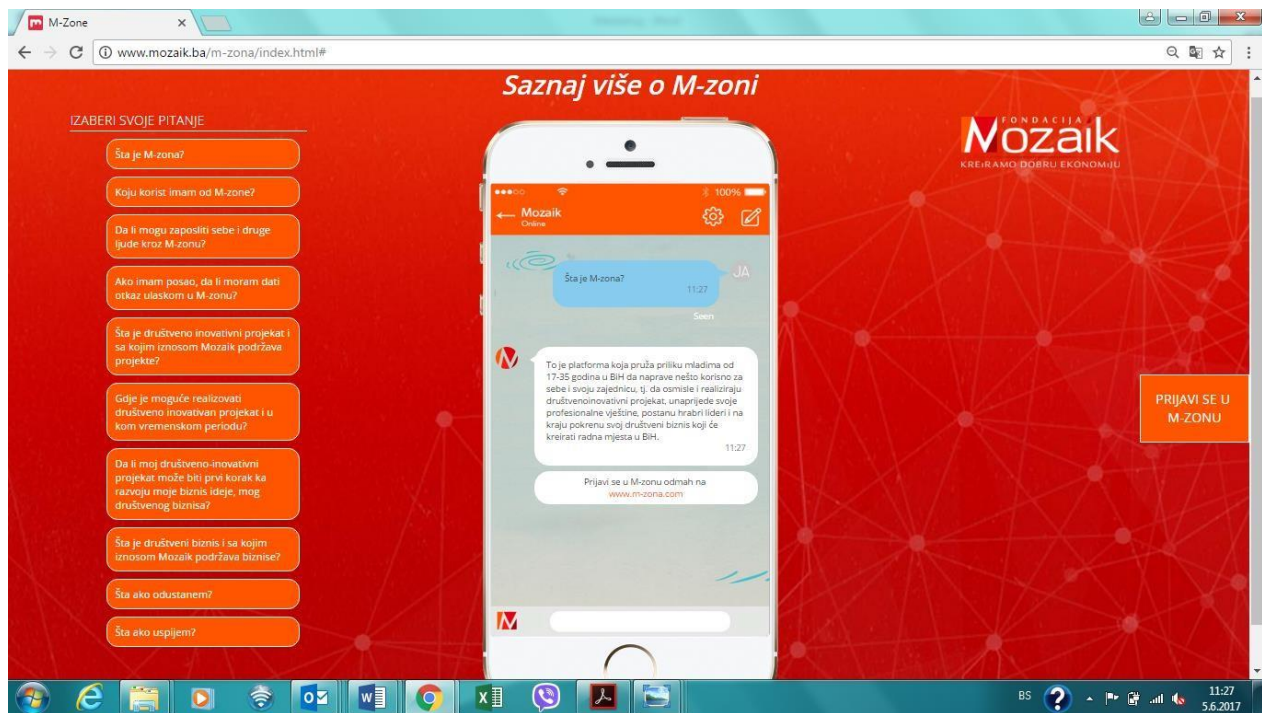

Mikro web stranica:

Kako bismo našim potencijalnim korisnicima pružili dublje objašnjenje o tome šta je to M-zona i odgovorili na njihova najčešće postavljana pitanja, stvorili smo mikro web stranicu u okviru kampanje. Ovo je nezavisna web stranica koja koristi vlastiti URL, a jedina joj je svrha podržati kampanju. Korisnici su mogli navigirati do pitanja, kliknuti i čekati odgovor. Stranica je dizajnirana na način da ostavlja utisak komunikacije u stvarnom vremenu.

<http://www.mozaik.ba/m-zona/index.html>

Medijska pokrivenost

<http://www.radiosarajevo.ba/metromahala teme/mozaik-poziva-mlade-za-prijavu-u-m-zonu-drustvenog-poduzetnistva/255488>
<http://www.avaz.ba/clanak/283102/poznati-pozivaju-mlade-na-akciju-trebas-nekog-da-te-pogura?url=clanak/283102/poznati-pozivaju-mlade-na-akciju-trebas-nekog-da-te-pogura>
<http://www.krupljani.ba/>
<https://www.facebook.com/boljiposao>
<http://bosnia.shafagha.com/BA/BA/358201>
<http://www.finbiz.ba/>
<http://centralna.ba/danas-u-1300-sati-otvara-se-poziv-u-m-zonu-drustvenog-poduzetnistva/>
<https://www.novitravnik.ba/danas-1300-sati-otvara-se-poziv-m-zonu-drustvenog-poduzetnistva/>
<http://www.fena.ba/article/924623/fondacija-mozaik-poziva-mlade-da-se-prijave-u-m-zonu-drustvenog-poduzetnistva>
<https://visoko.co.ba/fondacija-mozaik-poziva-mlade-da-se-prijave-u-m-zonu-drustvenog-poduzetnistva/105963/>
<http://www.akta.ba/bs/Vijest/Vijesti/mozaik-poziva-mlade-za-prijavu-u-m-zonu-drustvenog-poduzetnistva/75082>
<http://www.ekskluziva.ba/Otvoren-poziv-za-prijavu-u-M-zonu-drustvenog-poduzetnistva-/106310.html>
http://sarajevo-rs.com/index.php?option=com_k2&view=item&id=11381%3Aprilika-za-mlade-da-uzmu-aktivno-ucesce-u-lokalnoj-zajednici
<http://www.posavskenovosti.com/component/k2/item/935-projekat-omladinska-banka-u-bosni-i-hercegovini-sansa-i-za-mlade-u-derventi>
<http://www.fzzz.ba/vijesti/m-zona-je-prilika-koja-se-ne-propusta>
<https://studomat.ba/prilika-za-sve-mlade-ljude-od-17-do-35-godina-iz-cijele-bih/66792/>
<http://www.profitiraj.ba/2017030229859/bih/fondacija-mozaik-investira-u-mlade-i-njihova-rjeenja.php>
<https://www.facebook.com/mresvubih/>
<http://www.akta.ba/bs/Vijest/Vijesti/u-m-zoni-svi-imate-sansu-mozaik-gura-mlade-ljude-i-njihove-ideje/75548>
<http://www.opcina-tesanj.ba/uprava/mladi>
<https://www.zenicablog.com/video-javne-licnosti-i-inspirativni-mladi-ljudi-pozivaju-mlade-iz-cijele-bih/>
<http://www.topvijesti.ba/video-javne-licnosti-inspirativni-mladi-ljudi-pozivaju-mlade-iz-cijele-bih/>
<http://www.ekskluziva.ba/Javne-licnosti-i-inspirativni-mladi-ljudi-pozivaju-mlade-iz-cijele-BiH-/107289.html>
https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=1166044696854748&id=143738922418669

<http://www.inputcentar.com/trebas-nekog-da-te-pogura-udi-u-m-zonu/>
<https://www.klix.ba/vijesti/bih/fondacija-mozai-kreira-nova-radna-mjesta/170322071>
<https://www.hocu.ba/index.php/hocu.priliku/m-zona-prilika-za-mlade/>
<http://www.haber.ba/vijesti/bih/431282-javne-licnosti-i-inspirativni-mladi-ljudi-pozivaju-mlade-iz-cijeje-bih>
<http://www.odzak.ba/index.php/14-komunikacije/668-fondacija-mozai-k-poziva-mlade-na-prijavu-u-m-zonu-drustvenog-poduzetnistva>
<http://manager.ba/clanak/fondacija-mozai-k-poziva-mlade-da-se-prijave-u-mzonu-drustvenog-poduzetnistva>
<http://www.bljesak.info/rubrika/business/clanak/javne-osobe-i-inspirativni-mladi-ljudi-pozivaju-mlade-iz-cijeje-bih/191473/ispis>

DEMO DAN II:

Tema ovogodišnjeg Demo dana II je strast u pristupu poslovanju. Ovo je jedna od šest vrijednosti koje smo prepoznali kao važne da bi se postao uspješan društveni poduzetnik. Ove godine je sedam timova završilo obje faze, odnosno punu inkubaciju, i imali su pravo prijaviti se za ulaganje.

Oni su svoje ideje za društvene biznise predstavili odboru za investicije i pred publikom, koja je takođe imala priliku glasati za svog favorita. Timovi su iz različitih dijelova Bosne i Hercegovine sa veoma različitim biznis idejama. Ocjenjivači su odlučili podijeliti nagrađene u dvije kategorije po osnovu sažetaka i njihovih prezentovanja ideja:

- Direktna ulaganja (Superžena i Adakta) kao dva najspremnija prezentovanja;
- Uslovno ulaganje (Arqua, BrainsGather, Feel the Space, Mislilica)

Plaketa

Izbor publike

Pozadina

Sam događaj izazvao je veliku medijsku pažnju i novi val zainteresovanosti novih kandidata.

Video i foto album sa događaja:

<https://www.facebook.com/fondacijamozaik/videos/1429687870436395/>

<https://www.facebook.com/fondacijamozaik/posts/1432254510179731>

https://www.youtube.com/watch?v=J4_NKIRjPEQ

Turniri društvenih inovacija (TDI):

Glavna svrha vizuelnog dizajna bila je da potakne na razmišljanje, inspiriše i stimuliše učesnike turnira. Poruka o tome šta je to društvena inovacija ili šta ona može predstavljati prenesena je vizualno upečatljivim slikama, koje su značajno poboljšane upotrebom boje kao alata za dizajn.

Slojeviti elementi vizualnog sadržaja pružaju gledateljima nešto za razmišljanje, ali ne odvlači pažnju od osnovnog zadatka.

Svaki turnir predstavljen je kroz Fb album:

https://www.facebook.com/pg/fondacijamozaik/photos/?tab=album&album_id=1473335169404998
https://www.facebook.com/134549053283623/photos/?tab=album&album_id=1474977475907434
https://www.facebook.com/134549053283623/photos/?tab=album&album_id=1484028785002303
https://www.facebook.com/134549053283623/photos/?tab=album&album_id=1486032994801882
https://www.facebook.com/134549053283623/photos/?tab=album&album_id=1487424047996110
https://www.facebook.com/134549053283623/photos/?tab=album&album_id=1494002007338314
https://www.facebook.com/134549053283623/photos/?tab=album&album_id=1495472773857904
https://www.facebook.com/134549053283623/photos/?tab=album&album_id=1497130397025475
https://www.facebook.com/134549053283623/photos/?tab=album&album_id=1504562466282268
https://www.facebook.com/134549053283623/photos/?tab=album&album_id=1505699416168573
https://www.facebook.com/134549053283623/photos/?tab=album&album_id=1506824532722728

Medijska pokrivenost:

<https://www.facebook.com/fondacijamozaik/videos/1473846856020496/>
<http://www.ekskluziva.ba/Turnir-drustvenih-inovacija-u-Sarajevu-za-rjesenje-problema-u-zajednicama/109684.html>
<http://www.fena.ba/article/940879/u-sarajevo-odrzan-turnir-drustvenih-inovacija>
<http://nezavisni.ba/u-sarajevo-odrzan-turnir-drustvenih-inovacija/>
<http://www.sikradio.com/svecano-otvoren-turnir-drustvenih-inovacija/>
<https://www.bugojno-danas.info/bugojno-u-toku-je-turnir-drustvenih-inovacija-u-kristalnoj-sali/>
<https://www.youtube.com/watch?v=fkltrw4e0J8>
<http://www.opcina-tesanj.ba/uprava/mladi/17127-turnir-drustvenih-inovacija>
<http://www.postaja.ba/index.php/vijesti/epe/14065-12-svibnja-u-epu-se-odrava-turnir-drustvenih-inovacija>
<http://www.modricainfo.com/regionalni-turnir-drustvenih-inovacija-u-2017-godini/>
<https://doboj.gov.ba/item/138-m-zona-turnir-drustvenih-inovacija>
<https://www.cazin.net/vijesti-novi/mozaik-turnir-drustvenih-inovacija-inovativno-rjesenje-nejre-mesic/>
<http://www.majevicaonline.com/2017/05/lopore-odrzan-turnir-drustvenih-inovacija-2/>
<http://ugljevik.info/2017/05/30/turnir-drustvenih-inovacija/>
<http://domkulture-zepce.com/index.php/news/85-zepce/1678-u-petak-u-zepcu-odrzan-turnir-drustvenih-inovacija>
<http://novikonjic.ba/index.php/bih/item/2330-konjicani-pobijedili-na-drugom-turniru-drustvenih-inovacija>
<http://pfb.unbi.ba/znacajan-uspjeh-studentice-pedagoskog-fakulteta-na-turniru-drustvenih-inovacija/>
<http://www.opstina-novigrad.com/index.php/component/k2/item/1086-odrzan-turnir-drustvenih-inovacija>
<https://www.cazin.net/turnir-drustvenih-inovacija-u-organizaciji-fondacije-mozaik/>
<http://www.radiobk.ba/index.php/vijesti/obrazovanje-i-kultura/item/2566-projekt-mladih-boskrupe-progla%C5%A1en-najboljim-na-turniru-dru%C5%A1tvenih-inovacija>
<http://www.zdici.info/odrzan-turnir-drustvenih-inovacija-mladi-prezentovali-svoje-ideje>
<https://www.youtube.com/watch?v=sdG1SRrZthA>
<http://zepce.ba/zepce/item/5850-u-petak-u-zepcu-turnir-drustvenih-inovacija>
http://www.mojenovosti.com/lat/index.php?option=btg_novosti&idnovost=137546&Turnir-drustvenih-inovacija-u-2017.-godini#.WTSa1uuGPIU

http://www.mojenovosti.com/lat/index.php?option=btg_novosti&idnovost=137546&Turnir-drustvenih-inovacija-u-2017.-godini#.WTSa1uuGPIU
<http://kvdanas.com/index.php/vijesti/2882/doboj-kotorvarosani-na-turniru-drustvenih-inovacija-foto>
<http://kvdanas.com/index.php/vijesti/2882/doboj-kotorvarosani-na-turniru-drustvenih-inovacija-foto>
<https://abc.ba/novost/52234/111-mladih-iz-bosanske-krupe-konkurisalo-za-najbolje-projekte-fondacije-mozaik>

NEWSLETTER - eMpresso:

Da bismo prikazali sve aktivnosti i rad unutar Fondacije, ojačali naše odnose i održavali redovan kontakt sa zainteresiranim stranama, partnerima i korisnicima, odlučili smo razviti tromjesečni bilten - newsletter. Budući da sam newsletter pokriva toliko sadržaja, htjeli smo mu dati uvjerljiv naslov, koji će uvjeriti čitatelje da su stranice našeg newsletter-a prepune vrijednih informacija koje ne žele propustiti.

Otuda naziv eMpresso:

- e- predstavlja elektronski format
- M- predstavlja Mozaik
- Press - udruženje novinara/biltena

eMpresso je dizajniran više kao časopis nego kao newsletter/bilten. Naslovna stranica uvijek sadrži najznačajniji događaj, osobu ili aktivnost u tom tromjesečju.

Do sada smo izdali sljedeća izdanja:

Šalje se direktno na preko 15.000 adresa, a mi ga promoviramo putem kanala na društvenim mrežama gdje imamo preko 20.000 pratilaca.

PROJEKTI U ZAJEDNICAMA KAO POZITIVNE PRIČE:

Koristili smo pozitivan format priča, da bismo prikazali izuzetne projekte koji su sprovedeni u različitim gradovima i općinama/opštinama. Ove priče predstavljaju efikasan način na koji možemo motivisati i inspirisati druge.

<https://www.facebook.com/fondacijamozaik/posts/1683727885032391>

<https://www.facebook.com/fondacijamozaik/posts/1682634141808432>

<https://www.facebook.com/fondacijamozaik/posts/1670060359732477>

<https://www.facebook.com/fondacijamozaik/posts/1661944483877398>

<https://www.facebook.com/fondacijamozaik/photos/a.136250249780170.32308.134549053283623/1658461104225736/?type=3&theater>

<https://www.facebook.com/fondacijamozaik/posts/1649627881775725>

<https://www.facebook.com/fondacijamozaik/posts/1647050062033507>

<https://www.facebook.com/fondacijamozaik/photos/a.136250249780170.32308.134549053283623/1639564152782098/?type=3&theater>

TURNIRI DRUŠTVENOG BIZNISA, PROMOCIJE U OPĆINAMA/OPŠTINAMA, KICKOFF DEMO DAN I

Postavljenom strategijom brenda i uspostavljenim vizuelnim identitetom težili smo dosljednosti u implementaciji. Budući da je dosljednost ključ uspjeha brendiranja, stil našeg brenda trebao je izazvati isto priznanje i osjećanje na svim tačkama. Stoga smo za turnire u poslovnim inovacijama, promocije u općinama, Kickoff i Demo Dan I odlučili upotrijebiti već prepoznatljive slike i vizuale:

Video zapisi:

<https://www.facebook.com/fondacijamozaik/videos/1691186714286508/>

<https://www.facebook.com/fondacijamozaik/videos/1688938454511334/>

VIZUELNI IDENTITET ZA LONAC.PRO

LONAC.pro je naša novoizgrađena internet zajednica za aktivizam i poduzetništvo. Trebala je vizuelni identitet, a proces odabira uključivao je tri kruga glasanja Mozaik tima, najvećih korisnika i drugih zainteresiranih strana. Odabrani logotip morao je ispuniti zadane kriterije:

- ✓ biti cool
- ✓ nuditi izvore
- ✓ nuditi smjernice
- ✓ nuditi stručne informacije
- ✓ biti koristan
- ✓ zabavan
- ✓ smiješan

i morao je komunicirati:

- ✓ društveno poduzetništvo
- ✓ dobra ekonomija
- ✓ naše vrijednosti

Bilo je važno da ne prikazuje kulinarski stil i htjeli smo blagu vizualnu vezu sa Mozaikom.

Među 30 prijedloga logotipa odabran je ovaj:

GODIŠNJA KONFERENCIJA

Konferencija "Sve za mlade - Mladi za sve" proslavila je naše rezultate i deset godina rada sa mladima. Svi vizuali bili su u skladu sa imidžom brenda i vjerni Mozaikovom vizuelnom identitetu.

Press Clipping:

<http://www.mreza-mira.net/vijesti/konferencije/konferencija-svi-za-mlade-mladi-za-sve/>

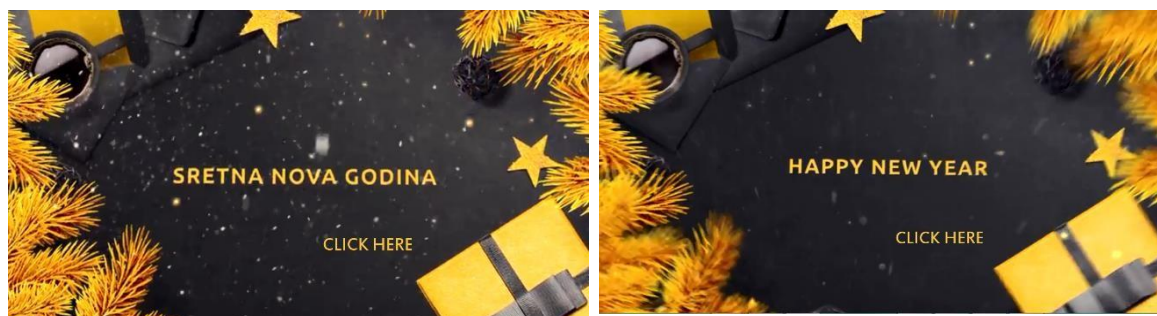
<https://www.hayat.ba/vijest.php?id=96067>

<http://opcinabosanskakrupa.ba/nacelnik-armin-halitovic-clanovi-odbora-omladinske-banke-bosanska-krupa-konferenciji-svi-mlade-mladi/>
<http://ba.n1info.com/a231465/Video/Info/Tamara-Jovic-i-Zoran-Puljic-u-Danu-uzivo.html>
<https://www.krupljani.ba/izdvojene/nacelnik-armin-halitovic-clanovi-odbora-omladinske-banke-bosanska-krupa-na-konferenciji-svi-za-mlade-mladi-za-sve.html>
<https://www.hayat.ba/vijest.php?id=96067>

NOVOGODIŠNJA ČESTITKA

Na kraju godine odlučili smo se za video format za slanje novogodišnje čestitke da bismo izrazili zahvalnost našim partnerima, korisnicima i klijentima, te da bismo izgradili ličniji odnos sa poslovnim kontaktima. Video je prikazao naš rad i aktivnosti tokom cijele godine, naše korisnike i članove našeg tima.

Izrađene su dvije verzije:

Engleska: https://www.youtube.com/watch?v=ZRv_50xnFlc&t=1s

Lokalna: <https://www.youtube.com/watch?v=wg0OjYKq7mc>

Fondacija Mozaik				1 EURO = BAM	1,95583
Finansijski izvještaj za 2017. godinu				1 USD = BAM	1,65143
		Naslov	Ukupno BAM	Ukupno EURO	Ukupno USD
	Grantovi		673.505,70	344.358,00 €	407.831,82 USD
1.	Razvoj zajednice		646.420,27	330.509,44 €	391.430,62 USD
1.1.		M-stream	360.177,18	184.155,67 €	218.100,18 USD
1.2.		Pro-Budućnost	152.590,49	78.018,28 €	92.399,01 USD

1.3.		Podrška partnera	100.029,83	51.144,44 €	60.571,64 USD
1.4.		Podrška troškovima prevoza za mlade	33.622,77	17.191,05 €	20.359,79 USD
2.	Društveno poduzetništvo		27.085,43	13.848,56 €	16.401,20 USD
2.1.		Grantovi za lean start-up poslovanje - Inkubator društvenog biznisa i skaliranje grantova - ubrzavanje grantova	27.085,43	13.848,56 €	16.401,20 USD
3	Osoblje (plate i ostala primanja)		956.755,87	489.181,51 €	579.349,94 USD
3.1.		Zaposleni na puno radno vrijeme (Sarajevo i Banjaluka)	914.608,80	467.632,05 €	553.828,38 USD
3.2.		Za otpremnine	1.550,00	792,50 €	938,58 USD
3.3.		Subvencije i druge beneficije za zaposlene	35.202,28	17.998,64 €	21.316,24 USD
3.4.		Volonteri	5.394,79	2.758,31 €	3.266,74 USD
4	Ugovorene usluge		492.545,09	251.834,31 €	298.253,69 USD
4.1.		Turnir društvenih inovacija	64.657,14	33.058,67 €	39.152,21 USD
4.2.		Razvoj kapaciteta u lokalnim zajednicama (treninzi, olakšavanje procedura i savjetovanje, unapređenje kurikuluma, održavanje M-zone)	141.639,83	72.419,30 €	85.767,99 USD
4.3.		Promotivne / PR i marketinške aktivnosti	46.106,53	23.573,89 €	27.919,15 USD
4.4.		Promotivni događaji (konferencije, Kick-off, demo dan)	112.805,57	57.676,57 €	68.307,81 USD
4.5.		Usluge ugovorene za društvena preduzeća	17.156,46	8.771,96 €	10.388,85 USD
4.6.		Vanjske ugovorene IT usluge (serveri, održavanje navision-a, podrška, web),)	42.336,97	21.646,55 €	25.636,55 USD
4.7.		Savjetovanje za uspostavljanje i održavanje online zajednice	29.386,35	15.025,00 €	17.794,49 USD
4.8.		Troškovi revizije	13.670,00	6.989,36 €	8.277,67 USD
4.9.		Nadgledanje projekata	6.612,33	3.380,83 €	4.004,00 USD
4.10.		Prevodilačke usluge	1.360,78	695,76 €	824,00 USD
4.11.		Istraživačke aktivnosti	5.789,77	2.960,26 €	3.505,91 USD
4.12.		Godišnje licence	4.375,71	2.237,26 €	2.649,65 USD
4.13.		Strateško planiranje i sastanci Upravnog odbora i savjetodavne grupe, Obuka osoblja	6.647,65	3.398,89 €	4.025,39 USD
5	Tekući troškovi		257.234,50	131.521,91 €	155.764,70 USD
5.1.		Najam i komunalije(Sarajevo, Banja Luka)	52.826,05	27.009,53 €	31.988,06 USD
5.2.		Održavanje ureda i opreme	6.349,32	3.246,36 €	3.844,74 USD
5.3.		Osiguranje osoblja i osiguranje opreme	5.304,48	2.712,14 €	3.212,05 USD
5.4.		Registracija vozila i osiguranje	15.569,26	7.960,44 €	9.427,74 USD
5.5.		Komunikacije	32.152,62	16.439,37 €	19.469,56 USD

5.6.		Komunikacija za članove Odbora omladinske banke	9.175,00	4.691,10 €	5.555,79 USD
5.7.		Uredski materijal	18.190,36	9.300,58 €	11.014,91 USD
5.8.		Lokalna putovanja (gorivo, smještaj i dnevnice) - Osoblje	27.283,65	13.949,91 €	16.521,23 USD
5.9.		Međunarodna putovanja - osoblje	34.044,60	17.406,73 €	20.615,22 USD
5.10.		Amortizacija opreme i vrijednost namještaja vrijednost	17.516,13	8.955,86 €	10.606,64 USD
5.11.		Amortizacija poljoprivrednih mašina	21.626,97	11.057,69 €	13.095,90 USD
5.12.		Umanjenje vrijednosti vozila	16.406,73	8.388,63 €	9.934,86 USD
5.13.		Amortizacija softvera	789,33	403,58 €	477,97 USD
6	Ostalo		200.631,84	102.581,43 €	121.489,76 USD
6.1.		Naknade banaka i kamate	18.660,05	9.540,73 €	11.299,33 USD
6.2.		Naknade za članarine	17.685,29	9.042,35 €	10.709,08 USD
6.3.		Kurs	19.422,43	9.930,53 €	11.760,98 USD
6.4.		Troškovi poreza	10.727,77	5.485,02 €	6.496,05 USD
6.5.		Takse za umanjeње vrijednosti imovine	132.693,23	67.844,97 €	80.350,50 USD
6.6.		Neplanirani troškovi	1.443,07	737,83 €	873,83 USD
		FIKSNI TROŠKOVI - UKUPNO	2.580.673,00	1.319.477,15	1.562.689,91
			KM	EUR	USD
1	PRIHOD				
1.1.		Podrška lokalnih, federalnih i nacionalnih institucija	229.803,34	117.496,58 €	139.154,15 USD
1.2.		Podrška donatora	2.152.322,11	1.100.464,82 €	1.303.308,11 USD
1.3.		Podrška donatora - oprema	55.468,60	28.360,64 €	33.588,22 USD
1.4.		Aktivnosti koje stvaraju prihod (Techsoup, Ambasada SAD-a, treninzi)	44.203,82	22.601,05 €	26.767,00 USD
1.5.		Ostali prihodi - (Naknada putnih troškova)	2.076,51	1.061,70 €	1.257,40 USD
1.6.		Ostali prihodi - (osiguranje, banka kamata i devizni kurs)	5.716,96	2.923,04 €	3.461,82 USD
		UKUPNI PRIHODI	2.489.591,34	1.272.907,84 €	1.507.536,70 USD
		RAZLIKA	-91.081,66	-46.569,31 €	-55.153,21 USD